

LADYIN

ČASOPIS DÁMSKÉHO
INVESTIČNÍHO KLUBU
ČESKÉ SPOŘITELNY
ZIMA 2009

Investice
v Roce
Tygra

Pomoc,
co uzdraví
i duši

*Za poklady
bájných Mayů*

TIP NA ORIGINALNÍ DÁREK

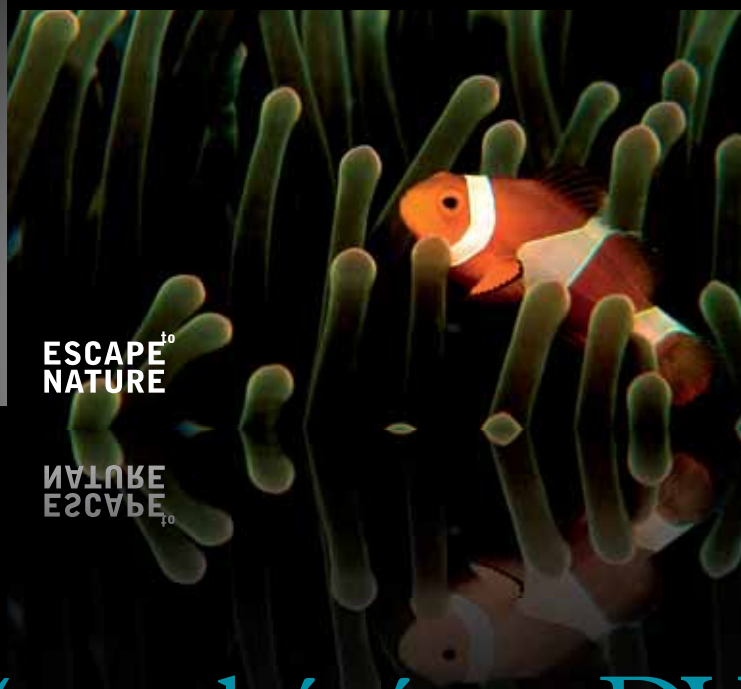
BONUS:
NEOBYČEJNÉ
FOTOGRAFICKÉ
ZÁBĚRY ZE ZEMĚ,
HLUBIN OCEÁNU
I Z NEBE.

KRÁTKÝ FILM
PODMOŘSKÁ
OPERA

*Poeticko-dobrodružný dokument odhalující
paralely neprobádaného oceánu a života obyvatel
jednoho z nejkrásnějších míst na Zemi*

Útěk na Mauricius

Útěk na Mauricius
Escape to Mauritius

Escape to Nature © 2009
DVD
VIDEO 16:9

graphy and film production
apetonature.eu
petonature.eu

ESCAPE^{to}
NATURE

ESCAPE^{to}
NATURE

Escape to Nature © 2009
DVD
VIDEO 16:9

Právě vychází na DVD

Dvojice cestovatelů objevuje překvapivé paralely neprobádaného oceánu se životem výjimečně tolerantního multikulturního národa i pozemské přírody. Poeticko-dobrodružný dokument provází záhadné zjevení dívky pod hladinou, o kterém hovoří nejznámější legenda ostrova, příběh Virginie a Paula. V situacích pozměněného vnímání, ke kterému při potápění může dojít, máme schopnost proniknout i do hlubin vlastního vědomí a nahlédnout do světů, které nám byly dosud utajeny.

Námět, scénář a režie Libor Špaček a Petra Doležalová Kamera Libor Špaček a Jakub Šimůnek
Střih Lucie Haladová Zvuk Soundwave Hudba Michal Pavlíček Produkce Escape to Nature

Objednávejte na info@escapetonature.eu.

Ukázky z filmu a více informací na www.escapetonature.eu.

ESCAPE^{to}
NATURE

Pro ženu emancipovanou a silnou, která současně umí propadnout lásce, je určen nový parfém Wanted. Svoje kouzlo staví na květech magnolie a kosatce se dřevem, které doplňuje opojný ylang-ylang. **Helena Rubinstein**

Louis Vuitton do své zimní nabídky zařadil i prsteny z bílého zlata, které zdobí desítky diamantů a jež budou vaší nejvznešenější ozdobou nejen na plesech, ale také třeba na silvestrovské opulentní party. **Louis Vuitton**

Chronomaster Lady Moonphase patří mezi žhavé novinky manufaktury Zenith. Kromě pouzdra z bílého 18karátového zlata posetého diamanty potěší svými funkcemi. Mechanické hodinky nabízejí chronograf, datum, jméno dne a měsíce i poetickou lunární fázi. **Klenotnictví Dušák**

Ledová krása

Nadešel čas zimních plískanic, ale do plného proudu se dostala i plesová sezona. Žádá si střevíčky jak z pohádky, svůdné šaty s rozparky, řasením i odhalenými rameny a samozřejmě také blyštivé šperky a decentní kabelky. Až se do luxusních butiků vydáte na lov, vězte, že kromě zimních modelů v nich najdete i tzv. Cruise kolekce určené pro cesty do teplejších krajů a také první vlašťovky z módy pro jaro a léto 2010. Kombinacím se meze nekladou!

Jak lehké je propadnout okouzlejícím zdobeným střevíčkům! Tyto do prodejen Louis Vuitton dorazily v rámci Cruise kolekce a jsou zdobeny motivy z nýtů ve tvaru kvítku Monogram. **Louis Vuitton**

Již v lednu přichází do butiků Hermès kolekce Objets Printemps 2010, jejíž součástí jsou i tyto úchvatné masivní náramky ze stříbra, které zaujmou zvláštními tvary. **Hermès**

Glamour třicátých let a antická krása podnítily návrháře Tomase Maiera při tvorbě zimní řady italské značky Bottega Veneta. Jako vždy vznikly modely, které jsou velmi decentní a současně exkluzivní. **Bottega Veneta**

Také hlavní návrhář módního domu Dior John Galliano odhalil Resort kolekci. Nechal se pro ni inspirovat Mitzah Bricard, múzou, pro niž samotný Christian Dior navrhl v padesátých letech mnoho nádherných kousků. **Dior**

Frida Giannini, nová umělecká ředitelka značky Gucci, se vrací k základním kamenům této značky. V široké linii šperků rozvádí motivy, které se pro ni staly emblematické a souvisejí s jezdeckvím, sedly a koňskými popruhy. **Gucci**

Text **Danica Kovářová**
Fotografie **archiv**

Milé čtenářky,

setkáváme se u dalšího (v roce 2009 čtvrtého a v celkovém pořadí již sedmého) čísla Lady In, časopisu Dámského investičního klubu České spořitelny.

Náš klub založený s cílem sdružovat ženy se zájmem o investování, navíc první svého druhu v Česku, oslaví v únoru 2010 již dva roky svého trvání. Shodou okolností se začal rozvíjet právě v době, která nebyla pro finanční trhy jednoduchá. Ráda bych věřila, že jsme v ní obstáli, ať už díky snaze poskytovat rychlé odpovědi na konkrétní i aktuální otázky, či celkové podpoře vás, registrovaných členek, investorek.

Informace nejen ze světa investic a financí nabízíme prostřednictvím webových stránek, časopisu i „živých“ odborně-spoločenských klubových či partnerských setkání. Uvítáme, když nám dáte vědět, jak jste s činností klubu spokojené, co vám vyhovuje a kde třeba ještě máme rezervy. Můžete také oslovit experty, kteří přispívají do Lady In, anebo ty, kteří vám předávají odborné informace na klubových setkáních – k dispozici je vám e-mailová adresa damsky@investicniklub.cz a rubrika Napište nám na webové adrese www.investicniklub.cz. Těšíme se na vaše reakce.

V tomto čísle doporučuji vaši pozornosti všechny odborné články. Načerpáte tak informace o investicích do kovů, seznámíte se s příběhy úspěšných investorů a najdete zde také zhodnocení letošního a výhled do příštího roku z pera hlavního ekonomy České spořitelny Davida Navrátila. I tentokrát pro vás máme inspirativní rozhovory se zajímavými ženami, ať už jde o novinářku Petru Procházkovou, odbornici na leasing Renatu Rosendorfskou či Ewu Konczal, která se zabývá propojením investování a charity. Nechybějí ani obvyklé rubriky zaměřené na cestování, relaxaci, módu, design či kulinářství. Ať se vám nová Lady In dobře čte!

Za celou redakci vám přejí pohodové vánoční svátky a mnoho štěstí, správných rozhodnutí a úspěšných investic v roce 2010!

Romana Vlková

S koncem roku 2009 přivítáme již 1850. registrovanou členku klubu.

10

LADY IN, zima 2009

Vydavatel: Česká spořitelna, a.s., Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, IČ: 45244782

Evidenční číslo: MK ČR E 18177

Šéfredaktorka: Romana Vlková

Editorka: Petra Doležalová

Redakce: Jana Holčáková, Žaneta Pavlů, Jaroslav Kropáček, Daniel Šturm

Spolupracovníci: František Mašek, Danica Kovářová, Petr Prokopec,

Vladan Krumpal, Pavlína Zelničková, Ján Hájek, David Navrátil

Grafická úprava: Radek Rytina

Obrazová úprava: Libor Špaček

Produkce a prodej inzerce: Petra Doležalová, Bluewind, dolezalova@bluewind.cz

Tisk: Expodata-Dídot

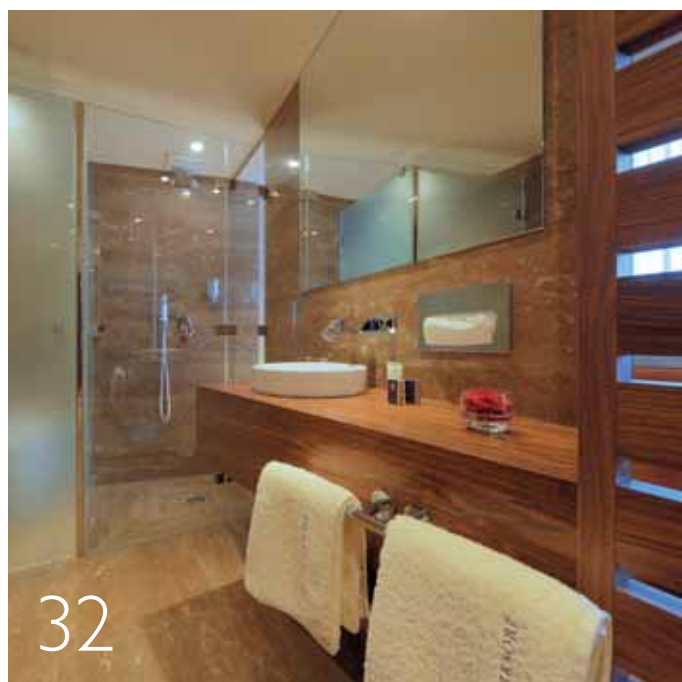
Vychází: čtyřikrát ročně

www.investicniklub.cz

Obsah

- 3 **STYL**
Buďte hvězdou plesové sezony.
- 6 **KLUB VIP**
O ženské síle, pomoci, která uzdravuje duši, a dobrodružné povaze Petry Procházkové.
- 10 **DÁMSKÝ DESIGN**
Sportování s nábytkem Lucie Koldové
- 12 **S KABELKOU DO SVĚTA FINANCÍ**
Podle čínského kalendáře nastupuje Rok Tygra. Přijde s ním i jeho síla oživit ekonomiku?
- 15 **PĚT OTÁZEK PRO ČLENKU KLUBU**
Renata Rosendorfská nejen o budoucnosti leasingu
- 16 **PRO NI**
Designové osvěžení pro vaši kancelář a tvůrčí náladu
- 18 **MONEY, MONEY, MONEY**
Chcete být úspěšnými investorkami? Studujte strategie mistrů.
- 22 **SVĚT NA DLANI**
Mexické poklady pro všechny smysly
- 27 **GURMÁNKA**
Ochutnejte Mexiko v zimní Praze.
- 28 **INVESTIČNÍ ENCYKLOPEDIÉ**
Jsou krásné a jejich hodnota roste. Investujte do drahých kovů.
- 30 **KLUBOVÝ ZOOM**
Dámské setkání za zdmi kláštera
- 32 **TOP RELAX**
Lyže, golf a hýčkání v designovém resortu v Krkonoších
- 35 **SEZONNÍ MENU**
Zajímavé akce nejen ze světa investic
- 36 **KULTURNÍ TIPY**
Lady In radí, jak si zpestřit dlouhé zimní večery.
- 38 **ZEPTALI JSME SE**
Ewa Konczal o podnikání s přidanou hodnotou

Jako válečná korespondentka
podávala zprávy a svědectví
o konfliktech v Osetii,
Abcházii, Gruzii, Tádžikistánu,
Náhorním Karabachu,
Afgánistánu, Čečensku,
ale i z uprchlických táborů
a vypálených kurdských vesnic.

„Není tu prostor pro smutek, pochybnosti, pro nic; zbývá jen velká láska k životu. Je to jako by tam, uprostřed bojů, bylo jakési božské světlo. V té chvíli vidíš člověka v jeho krajnostech: schopného nejhrdinnějších i nejnelidštějších činů,“ vysvětluje manželovi důvod svého odchodu do válečných zón novinářka Ester z knihy Paula Coelhoa Záhir. Muž se na ni dívá s nepochopením, podobným, s jakým se mnohokrát setkala i naše nejslavnější válečná reportérka Petra Procházková. Během jediné cesty do Moskvy vyměnila poklidnou oblast módy za nepohodlí a drama. Stály za jejím rozhodnutím podobné emoce, touha po dobrodružství, posedlost pomáhat, nebo jen náhoda?

Ženská síla je nepředstavitelná

Přijíždím do malé vesnice nedaleko Poděbrad, kde Petra vyrůstala. Po letech strávených ve válečných zónách se domů vrátila jako matka malého Zafara. Že by ve dvaadvaceti konečně zvolnila? Kdepak. „Třiletého syna občas pohlídá maminka, ale vydělávat musím sama.“ Stará se i o patnáctiletého afghánského chlapce Suhroba, který se prý před mým příjezdem urazil a šel trucovat do polí. „Můj muž je často v Kábulu, protože v Čechách nemůže sehnat práci. Tam žíví i své afghánské příbuzenstvo. Jsem ráda, že to není na mně.“ Petra pracuje pro sdružení Berkat a píše pro Lidové noviny. Dokonce ani porod její tempo příliš nezvolnil. Svůj článek odevzdala už šestý den po Zafarově narození. Příspěvek odesílá i ve chvíli, kdy si povídáme. Na dvou monitorech před sebou zpracovává zprávy z ruských agentur. „Internet nám bere práci v terénu, informace se dnes využívají z agentur a na fyzickém vysílání reportérů do akcí se šetří. Jenže články pak postrádají osobní prožitky a příběh.“ A ten byl na Petřiných cestách vždy víc než barvitý.

MÍSTO MÓDY VÁLEČNÉ KONFLIKTY

V dětství a dospívání žila docela klidně, jak sama říká,

až maloměšťácky. Největší radostí pro ni byl tanec. Ve škole byla premiantkou, přesto však stála za každou lumpárnou. V osmnácti letech si ale vážně zlomila nohu při basketu a doktoři jí hrozili, že zůstane o holích. „Myslím, že mě ty dva roky po špitálech naučily trpělivému překonávání fatálních překážek. Nemůžete chodit? Hledáte jinou cestu, jak zvládnout své cíle. Člověk má v sobě nevídané síly a schopnosti a všechno jde řešit. Naučila jsem se nerozčilovat se nad běžnými problémy. Třeba když někde není elektřina. No tak jdu a koupím si generátor. Pochopila jsem, že když je hodně zle, je to vlastně dobře, protože situace se může už jenom zlepšovat.“ A tak se tehdy i stalo: noha se postupně uzdravila, i když příjímačky na žurnalistiku udělala ještě s berllemi a taky s představou, že bude psát o módě a sedět v redakci.

Po krátkých zkušenostech v televizi a časopisu Květy, které brzy musela kvůli své rebelké povaze opustit, nastoupila po roce 1989 do Lidových novin. Tehdy skutečně začala psát o módě a zdravé výživě. Její temperament to ale nemohlo uspokojit, a proto odjela v roce 1992 jako zahraniční zpravodajka Lidových novin – původně na pouhé tři měsíce – do Moskvy. „Neuměla jsem rusky, byla jsem nováček

Žena musí mít možnost volby, aby si mohla vybrat, zda zůstane doma, nebo půjde do práce. V tomto potřebuje afghánská společnost evoluci, ne revoluci!

v zahraniční rubrice, takže se mi kolegové posmívali, ale mně se to hrozně líbilo,“ vzpomíná Petra na své začátky. V tu chvíli přišel puč a její zprávy začaly plnit první stránky novin. „Novináři jsou docela citliví a chtějí něco ve svém oboru dokázat. Měla jsem štěstí, byla jsem na správném místě a rychle se učila. Ti, kdo mi naznačovali, že tam vůbec nemohu jet, najednou říkali: náš zpravodaj v Rusku.“

Brzy se však dostala do řady nebezpečných situací. V Gruzii byla dokonce unesena a uvězněna v domě mezi dvěma frontami. „Nesmíte si nikdy myslet, že to, co děláte, umíte tak, že nad vás není.“ Raketový růst novinářské kariéry náhle ohrozilo obrovské zdražení v Moskvě. Noviny chtěly Petru stáhnout domů. „Zpráva přišla ve chvíli, kdy jsem měla rozdělanou práci a otvíral se mi svět.“ Nechtěla to vzdát. Rozhodla se založit společně s Jaromírem Štětinou agenturu Epicentrum. Poprvé se také – jako novinářka – účastnila humanitární pomoci. „Fungovali jsme jako průzkumná četa. Byli jsme tam první a věděli, co je potřeba pro ty lidi udělat. Společně s organizací Člověk v tísní jsme přivezli vůbec první konvoj léků do Čečenska. Byla jsem jediná žena v týmu a líbilo se mi, že jsme opravdu mohli vykonat něco pozitivního.“ Zprávy, které v této době vytvářeli, kupovaly všechny světové agentury, protože se samy bály kokoholi do krizových oblastí poslat. Rychle bohatli, ale obratem tyto peníze utratili za cesty

za zpravodajstvími z Kavkazu, Afghánistánu, Střední Asie, Hongkongu, východního Timuru, Nového Zélandu a vůbec odevšad, kde se očekávaly nějaké nepokoje. V létě roku 1996 se Petra osobně zasadila o osvobození zajatého slovenského dělníka Dušana Hajdina, který v Čečensku pracoval pro českou firmu Stavoinform. Po několikátýdenním úsilí ho spolu s Jaromírem Štětinou vypátrala, vyjednávala s únosci a zachránila. Svět plnil nejen články, ale i filmem. Sama se začala učit natáčet profesionální kamerou. „Vytvářela jsem obrazy, jejichž jsem byla sama součástí, a posílala je dál. Účelem nebylo vzbudit krvelačnou náladu ani soucit. Chtěla jsem, aby ti, co to čtou, začali přemýšlet, jak mohou sami pomoci.“

ŽENSKÁ SÍLA

Jenže léta ubíhala a Petru to velice vysilovalo. „Pořád se o válce psalo, pořád jsem tam byla. Viděla jsem, že to k ničemu nespěje, a zasáhla mě marnost mého snažení. Myslela jsem, že ty informace nemají žádný dopad. Byla to mylná představa, ale sedíte tam, nemáte ohlasy, nevíte, co se děje ve světě...“ Chyběla jí zpětná vazba. I to byl moment, kdy se Petra rozhodla zkusit něco nového. Za peníze, které vydělala, koupila dům a začala se v něm starat o čečenské děti. Pojmenovala ho Berkat. Volně přeloženo to znamená „hojnost z mála“.

Dnes se ale o dům stará charita. V únoru 2001

totiž Petru z Ruska vyhostili. V jejím moskevském bytě zůstal veškerý soukromý majetek i technika – video, kamera, přehrávač, střížna... „Přišla jsem o obživu, i když jako humanitární pracovnice už jsem toho tolik neměla. Po návratu začala znovu od nuly. Nepomohly dopisy z ministerstva zahraničí ani dopis Václava Havla ruskému prezidentu Putinovi. Ta země jí zůstala v srdci spolu s Afghánistánem, kam odjela pracovat jako válečná zpravodajka pro Český rozhlas a pro Lidové noviny. S Jaromírem Štětinou a Libuší Rudinskou tam také natočila tři filmy. Napsala knížku o čečenských ženách a společně s Janou Hradilkovou dala podnět k přípravě turné místního dětského tanečního souboru Marša po Česku. Dlouhou a strastiplnou cestu, která organizátory akce i děti samotné provází, zachycuje samostatný dokument. Dalo by se čekat, že bude vzbuzovat jen beznaděj a soucit. Jenže tanec, který měla Petra vždy tak ráda, přenesl spoustu dětí daleko od smutné reality. Stal se zdrojem vnitřní síly a nadějí pro všechny zúčastněné. Ostatně, právě tu nachází Petra u žen ve všech postižených oblastech. „Ženská síla je neuvěřitelně velká, obětují cokoli, aby zachránily své děti. Dokážou mnoho let žít v šilných podmínkách. V Afghánistánu jsem viděla ženy, jak jedí čtyřlístky se solí, aby neumřely. V zápase o život dětí se dokážou ponížit. Muž ne, ten je hrdý a bude se raději bít sám za sebe.“ O vlastním hrdinství mluvit odmítá, nesnáší, když ji občas někdo přirovnává k madoně.

Berkat – hojnost z mála

Jde o občanské sdružení zaměřené především na pomoc a podporu svépomoci v místech zničených válkou a katastrofami. V roce 2001 ho založila Petra Procházková spolu s Janou Hradilkovou a postupně přibývali další dobrovolníci. Hlavní strategií sdružení je zprostředkovat Čechům co nejvíce přímých informací o životě lidí v Čečensku a Afghánistánu a vytvořit (například na základě osobního setkání) individuální přátelské vazby a také prostor pro konkrétní pomoc. Kromě toho Berkat pomáhá uprchlíkům z různých zemí žijícím u nás.

„Spolek Berkat je naprosto jedinečný a je založen na tom, že poslat peníze je to nejjednodušší, co můžete udělat.“ Berkat tak využívá sponzorské

dary například pro transplantace rohovek v Afghánistánu, kde je slepota poměrně častá a kde se operace vracející zrak dosud neprováděly. První z nich iniciovala Petřina kamarádka Marta Nolová. V novinách viděla slepého chlapečka, kterému mohla pomoci pouze transplantace rohovky. „Zpočátku to vypadalo šíleně, Marta neznala ani jeho jméno – měla jen fotku a chtěla, abychom jí ho pomohli najít. V pětadvacetimilionovém Afghánistánu! Dali jsme inzerát s odměnou sto dolarů a hned jsme jich měli padesát. To celé trvalo pět let, bylo to nekonečné, ale Marta tím žila. Nakonec jsme ho našli a začali organizovat operaci v Čechách, ale pak jsme potkali doktora oftalmologa doc. Filipce, který se rozhodl

přijet do Afghánistánu a operovat přímo tam.“

Tak začal fungovat Berkat. Tenhle tým nadšenců, dokázal zorganizovat první transplantaci rohovky v Afghánistánu. Doktor Filipce naučil pět místních doktorů operaci provádět a dnes díky ní dvě stě Afghánců vidí. Rohovky se vozí z oční tkáňové banky v Praze a vše funguje jen na podpoře sponzorů.

A jako mohou ženy investorky samy pomoci? „Stačí vybrat si projekt a poslat tam peníze,“ jednoduše vysvětluje Petra Procházková. Nebo se s námi spojit a společně nějaký nápad zrealizovat. A samozřejmě pomáhá i informovanost, tedy šíření povědomí o činnosti sdružení a možnostech spolupráce. I to je pomoc, kterou lidé v Berkatu ocení.

„Do Berkatu přišlo mnoho žen v momentě, kdy měly vnitřní pocit zbytečnosti. Když ale někomu zachráníte život, poznamená vás to. Je to terapie.“

„Všude na světě jsou lidé, kteří mají mindrák, a lidé, kteří dokážou být uvolnění. Slušný člověk do svého jednání nepromítá ego.“

„Když prožijete válečný konflikt, ať chcete, nebo ne, stanete se jeho součástí. Věci kolem, příběhy lidí, se vás týkají. Zjistíte, co umíte a co nedokážete.“ A zná tedy své vlastní hranice? „Ve srovnání s kavkazskými ženami neumím bránit rodinu, vždycky jsem potřebovala ochránce a musela jsem si platit bodyguardy. Asi bych nedokázala přeplavat řeku v mínus deseti jako kamarádka, když zachraňovala děti.“

Je skromná, snad až příliš. „Jsem tam kvůli těm lidem a vím, že se mohu vrátit domů. I proto je pro mě práce a život v orientu nesmírně dobrodružná pozorovatelská mise.“

JINÝ SVĚT

„Podívej, se maminko,“ vbíhá do pokoje během

Petra o sobě

„Mám ráda drama a dobrodružství, proto je vyhledávám. V novinářině mě vždy přitahovaly kauzy, chování lidí v extrémních situacích. Ve společnosti nosíme masku, ale ve válce se člověk odhalí a vztahy jsou víc černobílé a transparentnější.“

O pomoci

„Pomáhání je podle mě zkrleslé. Na plakátech a v médiích různých organizací se ukazují jen krásné děti. Jenže ony nejsou všechny tak bezbranné a krásné a taky potřebují pomoc.“ (I proto Petra vytvořila útlu brožurku Afghánistán, ve které s nadsázkou a místy až úsměvným tónem přibližuje skutečnost.) „Některé mé kolegyně si myslí, že tamní svět ukazují v až příliš obnažených konturách. Jako občanské sdružení trpíme opíčí láskou ke svým obětem, jenže já mám doma tři Afghánce, takže vím, jací jsou. Ale to neznamená, že bych je neměla ráda.“

O mužích ve válce

„Chovali se ke mně ohleduplněji, protože jsem žena. Ty národy mají zakořeněné rytířství a mají potřebu ženám pomáhat. Jak? Třeba vám dají lepší místo v tanku. Můj muž, když jsme někde jeli a mně se chtělo na toaletu, prostě zastavil auto a šel. Šel daleko do polí a pak teprve já za ním. Tam by bylo neslušné, aby vás kdokoli cizí viděl. Vyšlapal mi cestu minovým polem. Je to samozřejmě symbolické, ale podobné „rytířství“ mi tady chybí.“

O afghánských ženách

„Afghánská žena je jiná na veřejnosti a jiná doma.

našeho povídání již po několikáté malý Zafar a ukazují seřazená autíčka. Petra přeruší jakékoli téma, aby ho nadšeně pochválila. O svém synovi říká, že je hodný, rozmazlený a dominantní a svou jindy tolik emancipovanou mámou dokáže dobře manipulovat. Díky práci z domova se mu hodně věnuje. „Nikam ho netlačíme, jen se snažíme, aby z něj byl dobrý člověk.“

Ostatně není ve světě jedinou ženou-válečnou reportérkou, která vyměnila nášlapné miny za pleny, ale pero z ruky nepustila. „Nebylo nás mnoho, ale všechny jsme tenkrát byly mladé, ambiciózní a bezdětné. Dnes má mnoho mých kamarádek dítě a pracují doma.“ Přesto, stejně jako Petra, ani na den nezapomenou na osudy dětí i celých rodin v zemích, kde nechaly kus sebe. „Jednou se tam vrátím.“

Znám spoustu mužů, kteří jsou pod pantoflem. Žena musí mít možnost volby, aby si mohla vybrat, zda zůstane doma, nebo půjde do práce. V tomto potřebuje tamní společnost evoluci, ne revoluci! Jen některé z nich jsou průbojnější a ty pak posunou možnosti i ostatním. Třeba má kamarádka, která pracovala pro Berkat, je v parlamentu a je průkopnicí ženského sportu. Ženy totiž moc nespportují: říká se, že je to nemravné a také že mohou přijít o panenství.“

O kavkazském mystériu

„Je to něco nepolapitelného, co nedokážete určit. Některí muži mají sílu ducha, jsou mlčenliví a tajuplní. Mají velkou zodpovědnost za rodinu. Jsou trochu jako indiáni, takový kamenní. Je tam ostuda mazlit se s dětmi, ukázat emoce. Jsou záhadnější. I manželé si navzájem drží odstup a vůbec nejhorší je udělat přestupek proti důstojnosti. Velká ostuda je pohádat se na veřejnosti s manželkou. Do soukromí vás tam nikdo nepustí.“

O svém největším přešlapu

„Přitahuji dramata. Jsem chaotická a dělám spoustu věcí najednou. Největší chybu jsem udělala jako poměrně zkušený novinář v Čečensku v roce 1999, kdy jsem si naprosto hloupě sedla na ruský obrněný transportér, který manévroval v zaminovaném území. Bolely mě nohy a říkala jsem si, že se pro jednu nic nestane, i když se to nemá. Najeli jsme na minu a myslím, že tehdy to bylo nejbližší setkání s opravdovou tragédií – přestože řidič transportéru zemřel, já vyvázla bez zranění.“

Foto: Isifa

Petra Procházková

NARODILA SE 24. ŘÍJNA 1964. VYSTUDOVALA FAKULTU ŽURNALISTIKY A OD ROKU 1989 PRACOVALA V LIDOVÝCH NOVINÁCH. POSÍLALA REPORTÁŽE Z GRUZÍNSKÉ A ČEČENSKÉ VÁLKY, Z OBČANSKÉ VÁLKY V TÁDŽIKISTÁNU, Z BOJŮ V AFGHÁNISTÁNU A ŘADY DALŠÍCH VÁLEČNÝCH OBLASTÍ. V ČEČENSKU ZALOŽILA DĚTSKÝ DOMOV, V SOUČASNOSTI FIGURUJE V HUMANITÁRNÍ ORGANIZACI BERKAT (WWW.BERKAT.CZ). NAPSALA KNIHU FRIŠTA. ŽILA JEDENÁCT LET V RUSKU A PĚT LET V AFGHÁNISTÁNU. JEJÍM PRVNÍM MANŽELEM BYL ČECH, DRUHÝM INGUŠ A TŘETÍM JE AFGHÁNEC PAKAR. „PAIKAR ZNAMENÁ BOJOVNÍK A JE TO JEHO JEDINÉ JMÉNO.“ PETRA PROCHÁZKOVÁ ZÍSKALA CENU FERDINANDA PEROUTKY, CENU KARLA HAVLÍČKA BOROVSKEHO, MEZINÁRODNÍ CENU ZA INVESTIGATIVNÍ ŽURNALISTIKU, CENU I. ČERVNA MĚSTA PLZNĚ A Z RUKOU PREZIDENTA VÁCLAVA HAVLA OBDŘELA MEDAILI ZA ZÁSLUHY.

Autorka představuje různě velké šuplíky stolu Treasury table. Dají se vysunovat ne z jedné, ale rovnou ze tří stran. Vyrábí ho česká značka Process.

Jméno Lucie Koldové byste si měli zapamatovat. Je totiž vycházející hvězdou českého designu. Přes svůj nízký věk si již stačila vytvořit osobitý rukopis a navrhnout celou řadu produktů s velmi zajímavými tvary.

Na české designérské scéně o sobě tato talentovaná mladá žena dala poprvé vědět teprve před třemi lety. Tehdy pro jednu charitativní aukci navrhla světlý objekt vyrobený z hliníkového profilu, který prořezala mnoha tenkými pásy. V té době byla ještě studentkou nižšího ročníku na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, kde se zapsala do ateliéru Design výrobu III. Pod vedením Jana Němečka a Michala Froňka ze studia Olgoj Chorchoj zde rozvinula svůj talent, vytříbila rukopis a ujasnila si pravidla tohoto oboru natolik, že od roku 2007, ještě za studií, začala tvořit samostatné návrhy a kolekce pod vlastním jménem. První byla židle Miss Extreme, kterou navrhla z dvoumilimetrového plátu nerezové oceli. Extrémní je díky svému velmi jednoduchému tvaru nohou i opěraku a také proto, že její sedák zredukovala tato mladá designérka jen do tvaru X, plně dostačujícího pro pohodlný posez. Na stejném principu jsou postaveny také stoličky X stools, které pro změnu nejsou vyrobeny z nerez, ale lehkého karbonu. Jako jednu z klauzurních prací představila dva typy stohovatelných židlí nazvaných Moare. Jsou z ocelové kulatiny, tedy ocelových drátů, a princip jejich konstrukce je založen na op-artu a moaré efektech.

Nezůstalo ovšem jen u sedacích produktů. Lucie Koldová se procvíčila v designu i u dalšího návrhu,

Šampionka

Text **Danica Kovářová** Fotografie **Martin Chum**

Technicistní světló Orbital připomíná vesmírnou družici, zelenkává židle Moare zase při dopadu světlá na její kovovou konstrukci vytváří na zemi poutavou stínohru.

svítidla jménem Orbital, jež se hodí do velkých hal a vysokého prostoru a připomíná vesmírnou družici. Jen tento počáteční výčet ukazuje na nesmírnou houževnatost, jakou tato tmavovláská musela dostat do vlnku. „Jistá cílevědomost a koncentrace možná vyplývá z mé předchozí sportovní kariéry. Neustále je co zlepšovat, stejně jako když jsem coby úspěšná trojskokanka trénovala na atletickém oválu,“ potvrzuje Lucie. Společnými rysy jejích návrhů jsou kromě jednoduchého tvarosloví také důraz na detail a navíc časté použití jasných, až fluorescentních barev.

Fakt, že má tato nadějná designérka skvěle „našlápnuto“, prokázaly i poslední dva ročníky přehlídky Designblok. Na obou se prezentovala jak svým stánkem, tak návrhy pro nového českého výrobce nábytku Process. Taková produktivita je nápadná. Pro Process vymyslela dřevěnou knihovnu pro děti Igloo, dřevěné moduly Cheeky boxes, které se dají skládat do různých útvarů a mají různé využití, barvy i velikosti. Posledním a nejuspěšnějším příspěvkem je stůl Treasury. Opět má jednoduché nohy a nápaditě řešenou pracovní desku. Pod matným sklem se skrývají zásuvky různých velikostí, které lze vysouvat rovnou ze tří stran stolu a díky nimž máte vše potřebné uloženo pod dohledem – od papírů přes tužky až po nabíječku k počítači nebo hračky. I její poslední vlastní kolekce mají vzestupnou tendenci. Starší kolekce nábytku Bonded byla vytvořena ze sendvičového materiálu Alucobond, obvykle používaného pro opláštění budov, potištěna originálním grafickým rastroem s optickými efekty a určena studentům, zatímco aktuální kolekce Home Fitness představuje kusy nábytku minimalistických tvarů, které se prostým pootočením nebo vysunutím stanou efektivními cvičebními objekty. Stůl se změnil na bradla, skříň s kovovým roštem na žebřiny a z trojúhelníků neoprenu, původně sloužících jako dekorativní koberec, se stane cvičební podložka. Není divu, že s touto kolekcí Lucie úspěšně absolvovala, a nyní jí čeká stáž v pařížském studiu světově známého designéra Arika Levyho. Určitě jí pomůže zviditelnit se i na mezinárodním poli, i když první kroky k tomu už podnikla. Se značkou Process i na vlastní pěst se již prezentovala na přehlídce Salone del Mobile v Miláně, na Maison & Object v Paříži, 100% Design v Londýně a letos na podzim dokonce pro Design Week ve Vídni a jeho Passionwege připravila speciální návrh čalouněného křesla à la trůn.

Lucie Koldová

NĚKTERÉ PRODUKTY (NAPŘÍKLAD SVĚTLO ORBITAL A ŽIDLE MISS EXTREME) LZE KOUPIV V OBCHODĚ DOX BY QUBUS V HOLEŠOVICKÉ GALERII DOX. TAKÉ SE MŮŽETE PODÍVAT DO NOVÉHO SHOWROOMU SPOLEČNOSTI DUPONT (PEKAŘSKÁ 14, PRAHA 5). JEHOŽ INTERIÉR SPOLUNAVRHOVALA. VÍCE ZJISTÍTE NA WWW.LUCIEKOLDOVA.COM.

Do kolekce Home Fitness patří skříň s kovovým roštem, která může sloužit jako žebřiny, i neoprenový koberec, na němž lze relaxovat i cvičit.

Židle Miss Extreme má sedák prořezaný do tvaru písmene X.

2009 a 2010: *Rok Buvola a Tygra*

Podle čínského kalendáře právě končí Rok Buvola. Jak už to s horoskopy bývá, před začátkem roku 2009 se objevily naprosto odlišné scénáře. Jeden vysvětloval, že buvol zabořený již po tisíce let v bahně nepřinese nic dobrého, ten druhý naopak předpovídal pozitivní změny, kdy se z bahna konečně vymaní. Vloni jsme skutečně mohli slyšet, že nás čeká tzv. Velká deprese s pořadovým číslem II. Zažili jsme značnou mediální masáž, která změnila všechna očekávání. Vždyť během Velké deprese ekonomika poklesla o čtvrtinu, stejně jako ceny. Nominálně ekonomika propadla na polovinu své původní úrovně.

V zahraničí se podniky začaly připravovat na propad ekonomiky o čtvrtinu. Začaly rychle propouštět, snižovaly objednávky od svých dodavatelů. A protože očekávaly, že budou mít nevyužitě kapacity, výrazně omezily investice. Výsledek? Výroba se skutečně dramaticky snížila, v období největšího poklesu dokonce o pětinu. Firmy, aby uspokojily vyšší než očekávanou spotřebu, musely začít vyprodávat své sklady. Co na to statistika? Pokles zásob na skladech snižuje HDP neboli ekonomický výkon. To dodalo skeptikům argumentační municí, že ekonomika je skutečně na dráze rychlého poklesu, který bude pokračovat. Ale – vždy existuje nějaké ale – po několika měsících (to už se dostáváme k jaru, začátku léta) se opatrné společnosti opět pouštějí do výroby. Důvod je jednoduchý: rostou jim (ano, rostou, nikoli méně klesají) nové objednávky a najednou zjišťují, že po počátečním propouštění nestíhají plnit ani stávající zakázky.

Z předchozího odstavce lze tedy logicky vyvodit, že zásadní část této krize ovlivnila očekávání předpovídaného příchodu Velké deprese II. Tuto skutečnost trefně vystihl Gernot Mittendorfer, generální ředitel České spořitelny, svým neoficiálním výrokem, že kdyby byli všichni analytici, ekonomové a především novináři odvezeni na pustý ostrov, k žádné recesi by nedošlo.

Očekávání tedy skutečně napomohlo k mnohem hlubšímu propadu. Uvedme si příklad nejbližší: česká ekonomika poklesne podle našeho odhadu v letošním roce zhruba o pět procent. Velká část poklesu jde ale na vrub snižování zásob, za které může nesprávně nastavené očekávání. Takže celkově ekonomika propadla o pět procent, ale pokud očistíme HDP o změnu zásob, zjistíme, že vlastně mohla klesnout asi jen o dvě procenta. Stále je to úbytek, ale v případě průmyslu znamená rozdíl osmi procentních bodů, což představuje několik desítek tisíc pracovních míst.

To byla role očekávání. Za druhým významným důvodem hloubky recese stálo „zadření“ úvěrového kanálu. Po krachu investiční banky Lehman Brothers a postupném rozkrutí tzv. stínového bankovního systému zamrzl bankám nejen úsměv, ale i ochota půjčovat si navzájem. A to je v ekonomickém systému, kde jsou úvěry olejem ekonomického soukolí, velký problém – motor se bez oleje zadře.

Pokud se podíváme na vývoj úvěrů, uvidíme v tomto roce rychlé zpomalení a přechod do poklesu.

Za ním stálo výrazné zpřísnění úvěrových podmínek pro podniky a domácnosti a zvýšení rizikových přírážek, které vyústily ve vyšší úrokové sazby. Nicméně pokles úvěrů nevysvětlí jen změna jejich nabídky na straně bank. I na druhé straně barikády – v poptávkách po úvěrech – došlo k poklesu. O tom svědčí úbytek investičních aktivit i poptávky po provozních úvěrech. Důležité je, že v posledních měsících můžeme sledovat normalizaci chování bank, takže úvěrové podmínky dále nezpřísnují. V eurozóně je dokonce mírně uvolňují. Zkušenost z minulých recesí ukazuje, že právě to je podmínkou pro pokračování oživení.

V současnosti světová výroba a obchod začínají vstávat z popela a ekonomiky USA a EMU dokonce vykazují kladné hodnoty hospodářského rozmachu. Čekají nás opět zlaté časy mimořádných růstů? Nejbližší čtvrtletí mohou být skutečně nadprůměrná, jak bývá po velkých propadech obvyklé. Následně se ale ekonomiky vrátí k vývoji, který bude postaven na pevných základech, a nikoli na nadměrné zadluženosti nad udržitelnou mez. Pro USA to je například růst mírně nad dvě procenta, podobně jako v EMU.

Dlouhodobý ekonomický růst bude navíc srážet dolů rychlé prohlubování zadlužení vlád. Nemám na mysli jen různé balíčky, které vlády schválily pro zmírnění dopadů krize. Takový cyklický nárůst deficitů vlád nepokládám principiálně za špatný, pokud jsou samozřejmě peníze utráceny efektivně. Mám však na mysli postupný růst strukturálních deficitů, který je spojen s nepříznivým demografickým vývojem, tedy se stárnutím populace a zvyšováním podílu důchodců. Týká se to jak Evropy, tak USA. Evropa má větší problém s rychlostí stárnutí obyvatel, zatímco USA zase s příliš drahým systémem zdravotní péče. Obojí bude podkopávat dlouhodobý růst ekonomik, kterým se prozatím říká hlavní. Prozatím, protože vysoké tempo růstu si udrží země BRIC (Brazílie, Rusko, Indie a Čína) a jejich nejbližší okolí. Jejich podíl na světové ekonomice tak bude postupně narůstat a pravý rozmach způsobí domácí poptávka. Mluvíme o horizontu let či dokonce desítek let, ale množí se i počet ekonomů, kteří přirovnávají ekonomický rozmach například Číny ke Spojeným státům z konce 19. století.

Dobrou zprávou je, že globální ekonomiky se postupně odrážejí ode dna, odkud vytáhnou i nás. Začíná se blýskat na lepší časy? Rok 2010 bude ve znamení Tygra a podle výkladu čínského kalendáře má nastat období vesměs pozitivní. A to potvrzují i naše odhady.

Reálná kupní síla domácností bude stagnovat a stejně tak i jejich spotřeba, zatímco letos ještě rostla. Navíc růst o dvě procenta po poklesu o procent pět znamená, že v příštím roce nedosáhneme předkrizové ekonomické úrovně. Pravděpodobně jí nedosáhneme ani v roce 2011. Inu, Velká deprese II sice nepřišla, ale nadále jsme v nejhorší recesi po druhé světové válce.

Vratme se ale do české kotliny a zkrátme náš horizont úvah. Česko má nejvyšší podíl průmyslu na ekonomice v EU. Navíc i samotná struktura je tzv. procyklická, což je dáno vysokým podílem automobilového průmyslu. V recesi totiž domácnosti škrtají jako první tzv. velké výdaje, kam patří nákup aut. Strojírenský průmysl je zase spojen s investicemi, tedy výrazně procyklickou veličinou. Podíl vývozu na HDP tak dosahuje osmdesáti procent, což nás činí závislými na situaci v USA, eurozóně a Asii. Můžeme proto položit rovnítko mezi Česko na jedné straně a pojem proexportní a průmyslová země na straně druhé. V době globální konjunktury byl tudíž průmysl tahounem růstu. A nemělo by nás nyní překvapovat, že v době recese stejný faktor stahuje ekonomiku dolů.

Dobrou zprávou je, že globální ekonomiky se postupně odrážejí ode dna, odkud vytáhnou i nás. Začíná se blýskat na lepší časy? Rok 2010 bude ve znamení Tygra a podle výkladu čínského kalendáře má nastat období vesměs pozitivní. A to potvrzují i naše odhady. Po letošním propadu o pět procent očekáváme nárůst české ekonomiky asi o dvě procenta. Ale jedním dechem dodávám, že to nebude snadné. Ačkoliv se český průmysl již nyní zotavuje a v příštím roce poroste, domácnosti čeká horší období než letos. Nezaměstnanost se zvýší ještě v první polovině roku 2010, růst mezd se nijak výrazně neurychlí, zato zrychlí své tempo inflace. Reálná kupní síla domácností tak bude stagnovat a stejně tak i jejich spotřeba, zatímco letos ještě

rostla. Navíc růst o dvě procenta po poklesu o procent pět znamená, že v příštím roce nedosáhneme předkrizové ekonomické úrovně. Pravděpodobně jí nedosáhneme ani v roce 2011. Inu, Velká deprese II sice nepřišla, ale nadále jsme v nejhorší recesi po druhé světové válce.

Jsme na půdě investičního klubu, nabízí se proto otázka, co takový výhled vývoje světové ekonomiky znamená pro investice. I přes oživení ekonomik ponechají centrální banky úrokové sazby na velmi nízkých úrovních také v příštím roce. Na ně jsou samozřejmě navázány nejvíce sazby peněžního trhu. Od fondů peněžních trhů tedy nelze očekávat vysoký výkon. Další třídou aktiv jsou dluhopisy. V případě těch státních asi nikoho nepřekvapí očekávaný růst jejich výnosů, což znamená pokles jejich ceny. Příčinou není mayským kalendářem předpovídaný konec světa v roce 2012, což by vůbec nenahrávalo dlouhodobým investicím. Důvody jsou spojeny s růstem zadlužení vlád, který byl nastíněn výše, a růstem jejich rizika. Výkon dluhopisových portfolií může být zvyšován rozumným rozložením do kvalitních podnikových dluhopisů. Samozřejmě, že jsou a budou znatelné rozdíly mezi zeměmi a zadlužením jejich vlád. Proto je další možností nákup státních dluhopisů zemí, které jsou v relativně lepší kondici, a prodej dluhopisů těch zemí, které jsou na tom naopak relativně hůře (tzv. long-short strategie). Naše doporučení je převážít akcie nad státním dluhem. Nicméně dlouhodobě nejvíce atraktivní budou akcie profitující z globálního růstu

a z růstu poptávky v Asii. Nemusí jít nutně o nákup akcií přímo tam. Například příjmy firem zařazených v S&P500 (akciový index USA) tvoří ze čtyřiceti procent příjmy ze zahraničí. A to je průměr ze všech pěti set společností. Poslední třídou aktiv jsou komodity. Ty by měly nejvíce profitovat z globálního oživení, které bude taženo zeměmi s vysokou energetickou a surovinovou náročností.

Samostatnou debatou mezi ekonomy, politiky a centrálními bankéři je snaha o nastavení takových mechanismů, které by zabránily tvorbě podobných bublin, jako byla právě ta, která nám v roce 2008 splaskla a přinesla recesi. Nutno říci, že podobné diskuze následovaly po každém katastrofickém scénáři a vždy byla zavedena nová opatření. Vzpomeňme jen na několik posledních: internetová horečka, krize mexického pesa, latinskoamerická, asijská či ruská krize... Takový závěr zní možná příliš pesimisticky, ale ve skutečnosti není. Víme-li totiž, že tyto nafouknuté prognózy vznikají, můžeme se na ně tedy jako investoři připravit, a dokonce na nich vydělat. Ekonomiky se vždy zotaví z každého nenaplněného nadšení a přinesou možnosti nových investic. Přeji vám proto, abyste tyto investiční příležitosti dokázali nacházet. Cílem týmu ekonomických a strategických analytiků je pomáhat vám je odhalovat.

Více se o našich ekonomických prognózách a doporučeních dočtete na www.sporka.cz/analiza.

Leasing *jako investice?*

Ne všechny investice nám přinesou ekonomický zisk; některé – jako třeba nákup vozu – poskytnou nezávislost a pocit prestiže. Na výhody i nástrahy finančních služeb při pořizování automobilu jsme se zeptali jedné ze zakládajících členek Dámského investičního klubu, **Renaty Rosendorfské**, ředitelky odboru Podpora prodeje a rozvoj produktů ve společnosti sAutoleasing.

Je u nás leasing jako finanční služba mezi zákazníky oblíbený?

Korporátní zákazníci ho využívají docela běžně, ale individuální klienti k nákupu automobilů upřednostňují úvěr. Přitom právě pro ně je leasing mnohem komfortnější. Cokoli se s autem stane, řeší leasingová společnost. Leasingové společnosti obecně pobočky nemají, své služby nabízejí prostřednictvím autosalonů. Z mého pohledu funguje lépe systém v Rakousku, kde přijdete na pobočku banky a poradce vám podle vaší finanční situace pomůže sestavit základní specifikaci vybraného vozu včetně předkalkulace. Současně vám doporučí nejbližší autorizovaný autosalon. Teprve potom vás kontaktuje jeho dealer, aby s vámi doladil objednávku.

Na co bychom si v případě koupi automobilu na leasing měli dát pozor?

Na začátku je důležité zvolit si jak autosalon, tak i leasingovou společnost s dobrým jménem na trhu. Je třeba být opatrní u atraktivních nabídek typu „K financování dostanete sadu zimních pneumatik a tankovací kartu zdarma“. Všechny takové „dárky“ klient ve splátce samozřejmě zaplatí. Je nutné podotknout, že se praktiky prodejců vozů i leasingových společností zlepšily. K tomu přispívá i skutečnost, že většina leasingových firem jsou dceřiné společnosti velkých bank. Prodejci renomovaných autosalonů vám vždy sdělí, že k financování můžete dostat ony zmiňované pneumatiky, ale zároveň prozradí i částku, o jakou se vám tímto dárkem navýší splátka.

Jak byste zhodnotila vliv ekonomické recese na českém trhu v oblasti leasingu během uplynulého roku?

Prodeje nových vozů klesly téměř o patnáct procent, zatímco nově registrované ojeté automobily jsou na pouhých šedesáti procentech své původní výše v roce 2008. Mnoho korporátních zákazníků se dostalo do problémů s peněžním tokem, a přestože naplánovali investice do obnovy vozového parku či strojů a zařízení, díky krizi a možná i nižším

zakázkám od nákupů upustili. Jsou i firmy a jednotlivci, které ekonomický pokles zasáhl ještě hlouběji, a proto přestali splácet. Takže se nejen u nás objevila spousta zabavených vozů. A začarovaný kruh pokračuje v jejich odprodeji – díky snížení cen ojetých vozů oproti loňskému roku je totiž možný jen za mnohem nižší zůstatkovou cenu, než jaká byla před začátkem krize. Ztráty jsou letos hodně velké pro celou ekonomiku, protože podíl automobilového průmyslu je pro ni dost významný.

Co by podle vašeho názoru napomohlo k širšímu využívání leasingu? Chystáte nějaké exkluzivní produkty, kterými chcete přilákat klienty?

V budoucnu by mělo dojít ke změně v přístupu k vlastnictví vozů, konkrétně ve využití takového kvazioperativního leasingu, tedy dlouhodobého pronájmu vozů, jako je běžné v zahraničí. Na konci leasingové smlouvy vrátíte vůz prodejci a vezmete si do užívání jiný. Velký potenciál má podle mě finanční produkt, kdy klient složí kauci a dostane automobil do pronájmu. Mezitím se mu kauce na účtu leasingové společnosti úročí a po skončení smlouvy ji může využít k dalšímu pronájmu. Případně vůz odkoupí a kauci i s úroky si vybere. Co se týče exkluzivních možností přímo sLeasingu, tak právě od nového roku dostanete ke každé smlouvě kartičku, se kterou vás zdarma ubytují v jednom z více než tisíce vybraných hotelů v šestnácti zemích Evropy. Vy si zaplatíte na místě pouze polopenzi. Jedná se o komfortní hotely spojené s golfovým hřištěm nebo wellness, takže je to i skvělá inspirace pro víkend s partnerem.

Stála jste u zrodu Dámského investičního klubu. Jaká byla vaše nejlepší investice?

Jednoznačně do vzdělání. Studovala jsem MBA v Praze, pod univerzitou z Pittsburghu. Oproti studiu na české škole v devadesátých letech to byl obrovský rozdíl. Dojíždějí sem velmi schopní lektori, kteří mají zajímavé praktické zkušenosti a běžně dělají i konzultace pro firmy v rámci svého akademického oboru.

V budoucnu by mělo dojít ke změně v přístupu k vlastnictví vozů, konkrétně ve využití takového kvazioperativního leasingu, tedy dlouhodobého pronájmu vozů, jako je běžné v zahraničí. Na konci leasingové smlouvy vrátíte vůz prodejci a vezmete si do užívání jiný.

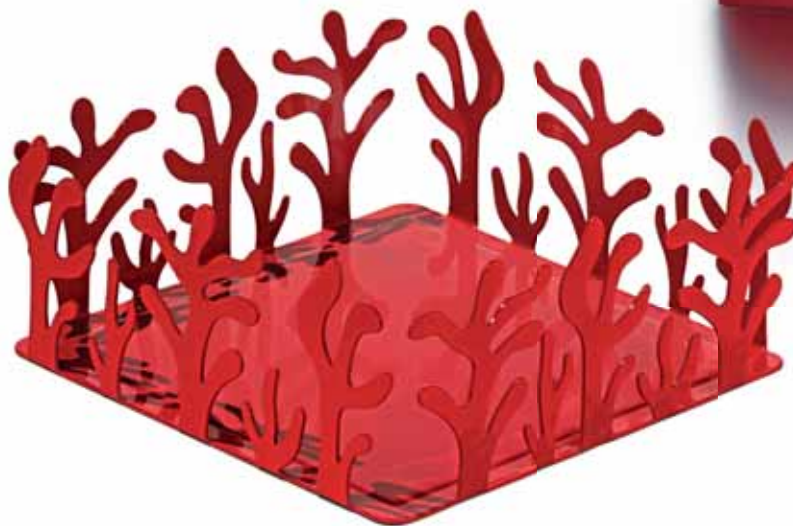
Dekoratívneho domáceho ptáčka z lakovaného dreva (House Bird) navrhla nejslavnější designérská dvojice světa, Charles a Ray Eamsovi, již v roce 1910. Nejdřív byl pouze součástí interiéru jejich vlastního domu. Když se ovšem jeho výroby ujala značka Vitra, stal se nesmrtelnou ikonou. Interiéroví architekti ho dodnes často používají pro oživení prostoru. Prodává Vitra.

Ikea už pošetě představila speciální mezinárodní kolekci PS, která poprvé dorazila také do českých prodejen. Jejím úkolem je postavit značku na úroveň nejlepších producentů designového nábytku a doplňků. Patří do ní také výrazné stolní hodiny, jejichž nadčasový tvar navrhl Thomas Eriksson. Prodává Ikea.

V nabídce italské značky Alessi najdete speciální kolekci stolních doplňků Mediterraneo. Jak již název napovídá, její autorka Emma Silvestris se inspirovala Středozemním mořem a tvarem korálů. Ten se opakuje na míse, tácu i čajovém svícnu. Prodává Casa Bella.

Evolution

Pracovní stůl už dávno není jen kusem nábytku, na kterém stojí monitor, tiskárna, kalendář a kalkulačka. Současný design proniká do všech oblastí života, a tak i takové místo můžete proměnit v barevný ostrov fantazie a předmětů se silným emocionálním nábojem.

Text **Danica Kovářová** Fotografie **archiv**

Zvláštní rámečky na fotky ve velikosti S, M a L vymyslel Sebastian Berge pro německou značku Authentics. Za plochu pro fotografii můžete přidat drobné upomínkové předměty. K objednání na www.authentics.de.

Stříbrné vázy a hrníčky stejného vzhledu, ale různých rozměrů, odrážejí světlo a působí jako malé kovové sošky. Pro značku Georg Jensen je již před 20 lety navrhl známý Verner Panton. Ke koupi na www.georgjensen.cz.

Elegantní doplňky na stůl z pravého stříbra se staly esem francouzské značky Christofle, jejíž kořeny sahají až do roku 1830 a která dlouhodobě spolupracuje s nejlepšími dekorátory a designéry. Pro tácy, poháry, mísy nebo třeba svícny navrhují tak krásné tvary, že přetrvají staletí.

Skandinávská firma Stelton přišla s novinkou pro všechny praktické ženy. Do tašky Shopper se kromě notebooku vejde i večerní nákup. Navíc se dá lehce složit a schovat do velkých plastových uch. Více na www.stelton.cz.

Na kancelářské předměty a doplňky se v našich zeměpisných šířkách díky čtyřiceti letům totality dlouho hledělo výhradně jako na stroze funkční, řekněme až nudné objekty, které byly chápány jako nutné prostředky pro práci. Ať jsme se podívali na psací stroj, profesionální ořezávatko nebo týdenní diář, zdejší výrobci jim většinou přisoudili fádni geometrické tvary a silně asexuální vzhled, který nezohledňoval, zda jsou určeny pro dámského nebo pánského uživatele. Proto také nejčastěji ztvrděla šedivá nebo černá barva. Těmto zvykům naštěstí již odzvonilo. Nejenže na trh pronikly tvarově i barevně pestré výrobky zahraničních značek, které jejich přitažlivý design řeší nepřetržitě již několik desetiletí (mj. Vitra, Authentics, Ikea, Moleskine a další), ale postupně se objevily i nové domácí značky následující stejnou cestu (Lavmi, Papelote, Techo a jiné). Díky nim dnes můžeme pracovat v inspirativním prostředí fakticky krásných předmětů. Ty nám mohou pomoci nabít ztracenou energii či náladu a jsou společníky, v jejichž přítomnosti pracovní povinnosti uběhnou rychleji a s větší lehkostí. Designéři, producenti i my, zákazníci, jsme rychle pochopili, že původně ryze technologické výtvořky, jakými jsou notebook nebo elektronický diář, ale nakonec i diář klasický spolu s psacím perem, se mohou stát „mluvčími“

našeho vkusu a životního stylu. Dokonce mohou být chápány jako reprezentativní předměty, vypovídající o našem společenském statutu lépe než výpis z konta. Například manažer zvolí spíš minimalistické doplňky z ušlechtilé nerez, zatímco studentka jejich veselejší barevnou verzi doplněnou o jemný vzor. Nutno podotknout, že souběžně se také zcela zásadně proměnily okolnosti pracovního procesu většiny profesí. U pracovního stolu jak v kanceláři, tak v domácí pracovně nebo koutě trávíme mnohem víc času než kdysi, a to také kvůli zábavě, kdy si na internetu vyhledáváme informace, přehráváme filmy, hrajeme hry nebo stahujeme hudbu. Výsledkem je, že na pracovní desku si nacházejí cestu různé dekorativní předměty, barevné objekty, květiny a osobní drobnosti, u nichž výslovně rozhoduje kvalitní provedení a atraktivní design. S trochou nadsázky by se dalo říci, že jsme se v tomto případě stali přímými svědky evoluce.

Moderní interpretaci klasického sekretáře je nový pracovní stůl Split od značky Ligne Roset a mladé designérky Meike Rüssler. Kromě pracovní desky totiž jeho tělo tvoří i lampa a úschovné boxy pro milostnou korespondenci a jiné tajnosti. Prodává Ligne Roset.

PRO NI

Také výrobce Sony pochopil, že notebooky mohou sloužit jako stylový doplněk. Speciálně pro ženy proto vznikla série CW v pěti barevných provedeních (modrá, červená, růžová, bílá a černá) elegantního designu a se čtrnáctipalcovým LCD displejem. Více na www.altei.cz.

*Chcete se naučit dobře investovat?
Pak vám pomůže poznávání
investičního stylu, metod
a postupů těch nejúspěšnějších.
Je to jako hrát šachy: abyste mohli
do svého herního stylu zapracovat
základní principy strategie
a taktiky, musíte nastudovat
důležité partie šachových velikánů,
poznat a pochopit jejich herní styl.*

Příklady *táhnou*

Text Ján Hájek, manažer fondu ISČS Top Stocks
Fotografie Allphoto a Profimedia

Investování chápu jako řemeslo a zároveň umění. Řemeslo představuje všechny vědomosti potřebné pro správné stanovení hodnoty investice. Patří sem znalost podnikatelských modelů, účetnictví a oceňování. Je to ta relativně lehčí součást, kterou se lze naučit z knížek. Tu těžší část nazývám umění investovat a znamená správný odhad budoucího vývoje. Právě vyšší procentuální úspěšnost odhadů odlišuje nejzdatnější investory od těch ostatních. Umění investovat se učí mnohem déle, s přibývajícím zkušenostmi roste i šance na úspěch. Studium investičního stylu těchto úspěšných investorů je jednou z věcí, které mi pomáhají v mém odborném růstu. Způsob jejich práce sleduji právě z pohledu rozdělení investování na řemeslo a umění – jaké metody používají při oceňování a jak postupují při odhadu budoucího vývoje.

Hned první příklad věhlasného investora názorně ilustruje vztah umění a řemesla. Warren Buffett v roce 1973 nakoupil akcie mediální společnosti Washington Post, které drží dodnes. V době nákupu byla tržní kapitalizace společnosti 80 milionů dolarů. Buffett v pozdějším rozhovoru tvrdil, že hodnotu společnosti viděl na úrovni 400 milionů USD. Při zpětném pohledu je zřejmé, že se nemýlil. Růst ziskovosti Washington Post za uplynulých 35 let představoval v průměru 9,2 procenta. Jedná se o nadprůměrný dlouhodobý růst – v průměru za posledních 70 let stoupaly zisky společností obsažených v americkém indexu S&P 500* přibližně o 6,3 procenta ročně. Zhodnocení akcií v případě, že by byly nakoupeny za pětkrát vyšší cenu, než se obchodovaly v roce 1973, by bylo také 9 procent, prodej by přinesl 20násobek původní hodnoty. Warren Buffet však díky svému nákupu za pětinu skutečné hodnoty realizoval průměrné roční zhodnocení 14,1 procenta. V případě prodeje by tedy inkasoval 102násobek původní částky. Kromě toho ještě po celých 35 let pobíral průměrný dividendový výnos 1,4 procenta.

Vysoká procentuální úspěšnost výběru dlouhodobě nadprůměrně rostoucích společností

spolu s nákupem za podhodnocené ceny jsou základem úspěchu Warrena Buffetta. Při svém výběru klade velký důraz na kvalitu společnosti a její podnikání. Musí se jednat o pro něj jednoduché a srozumitelné podnikání s dlouhodobou konkurenční výhodou, kterou je kvalitní management schopen realizovat. Trpělivě čeká na příležitost přikoupit takovou společnost do svého portfolia v době, kdy ji trh nabízí s výrazným diskontem vůči její skutečné hodnotě. Tím zásadně snižuje možnou ztrátu v případě, že by jeho odhad budoucího vývoje nebyl správný. Warren Buffett je opravdu dlouhodobým investorem, což dokumentuje i jeho poslední investice do železniční společnosti Burlington Northern Santa Fe. Tady vsadil na dlouhodobý růst americké ekonomiky a vyšší úroveň cen komodit v nejbližších desetiletích.

Dalším významným investorem, od něhož se lze učit, byl Peter Lynch. V letech 1977 až 1990 řídil investiční fond Fidelity Magellan a pro své investory dosáhl průměrný roční výnos 29,2 procenta. To znamená růst na 28násobek původní hodnoty. Pro srovnání: akciový index S&P 500 rostl za stejné období o 15,8 procenta ročně, tj. na 6,7násobek. Také Lynch při svém výběru investic preferoval jednoduché, srozumitelné příběhy, převážně ze spotřebitelských sektorů. Úspěšné společnosti mnohdy objevoval při svých návštěvách obchodních center nebo během diskuzí s přáteli. Často bývá zařazován mezi tzv. růstové investory pro svoji výraznou preferenci společností s vysokým růstovým potenciálem – až na desetinásobek v průběhu několika let. Nicméně vždy dbal také na to, aby v případě nákupu neplatil za tyto investiční příběhy příliš vysokou cenu. Jednoduchým měřítkem, které obvykle používal, bylo srovnání aktuálního ukazatele P/E** společnosti s jím očekávaným průměrným potenciálem růstu zisku v průběhu několika dalších let. Optimální investice byla podle Lynche nakupována za nižší P/E, než byla číselná hodnota růstu. Například při předpokládaném 20procentním růstu ziskovosti nebyl příliš ochoten

Příběh Dell

TYPICKOU UKÁZKOU ÚSPĚŠNÉ INVESTICE MŮŽE BÝT PŘÍBĚH AMERICKÉ SPOLEČNOSTI DELL. V LETECH 1990–2003 ROSTLY TRŽBY TĚTO SPOLEČNOSTI V PRŮMĚRU O 43 PROCENT ROČNĚ, COŽ PŘEDSTAVUJE ZNAČNĚ VYSOKÝ RŮST. INVESTOR, KTERÝ SI KOUPIIL AKCIE TĚTO SPOLEČNOSTI V ROCE 1990 A V ROCE 2003 – TEDY TŘI ROKY PO SPLASKNUTÍ INTERNETOVÉ BUBLINY NA AKCIOVÝCH TRŽÍCH – JE PRODAL, REALIZOVAL PRŮMĚRNÝ ROČNÍ VÝNOS 62 PROCENT. TO ZNAMENÁ, ŽE ZA AKCIE UTRŽIL 529NÁSOBEK. V ROCE 1990 SE AKCIE SPOLEČNOSTI DELL OBCHODOVALY NA VELMI NÍZKÉM OCENĚNÍ, KTERÉ VŮBEC NEREFLEKTOVALO TENTO VÝRAZNÝ RŮSTOVÝ POTENCIÁL. ALE ANI NÁKUP TĚCHTO AKCIÍ ZA OCENĚNÍ 37KRÁT VYŠŠÍ, KTERÉ VYSOCE PŘESAHUJE NOMINÁLNÍ HODNOTY OCENĚNÍ, JEJICHŽ SVĚDKY JSME BYLI V DOBĚ INTERNETOVÉ BUBLINY NA PŘELOMU STOLETÍ, BY NEZNAMENAL ÚPLNĚ ŠPATNÉ ROZHODNUTÍ. V TOMTO PŘÍPADĚ BY INVESTOR REALIZOVAL VELMI SLUŠNÝCH 13 PROCENT ROČNĚ, A AKCIE BY TAK PRODAL ZA PĚTINÁSOBEK. KDYŽ INVESTOR SPRÁVNĚ ODHADNE VÝRAZNÝ RŮSTOVÝ POTENCIÁL SPOLEČNOSTI, MŮŽE SI KLIDNĚ DOVOLIT ZAPLATIT I VYŠŠÍ OCENĚNÍ – JEHO VÝNOS ROSTE S TÍM, ČÍM VÍCE TRH TENTO POTENCIÁL PŘEHLEŽÍ, A TUDÍŽ NEZAHRAJE DO „SPRÁVNĚHO“ OCENĚNÍ AKCIE.

Umění investovat znamená správný odhad budoucího vývoje. Právě vyšší procentuální úspěšnost odhadů odlišuje nejzdatnější investory od těch ostatních.

Mezi společné prvky většiny úspěšných investorů určitě patří snaha o důkladné studium a pochopení jednotlivých podnikatelských modelů i konkurenčního prostředí a vyhledávání investičních příběhů stojících na dlouhodobém růstu tržeb a ziskovosti společnosti.

Foto: Profimedia

DOPORUČENÁ LITERATURA

PRO DALŠÍ SAMOSTATNÉ STUDIUM INVESTIČNÍCH STYLŮ VÝŠE ZMIŇOVANÝCH INVESTORŮ: ROGER HAGSTROM: „THE WARREN BUFFETT WAY“, ROGER LOWENSTEIN: „BUFFETT, THE MAKING OF AN AMERICAN CAPITALIST“, PETER LYNCH: „ONE UP ON WALL STREET“, PETER LYNCH: „BEATING THE STREET“, JOHN NEFF: „JOHN NEFF ON INVESTING“, ROGER HAGSTROM: „LATTICEWORK“

platit vyšší relativní ocenění P/E než 20. To, jak důležité pro něj bylo nejen kupovat vysoce růstové společnosti, ale nakupovat je za nízké hodnoty relativního ocenění, lze dokumentovat i na faktu, že se ocenění P/E u deseti společností s nejvyšším zastoupením v jeho fondu v roce 1978 pohybovalo na úrovni 4–6. Tj. jak výrazně pod dlouhodobou průměrnou hodnotou ve výši 15, tak i pod v té době inflačně stlačenou hodnotou, za niž se obchodoval index S&P 500.

Za opačný typ investora je považován John Neff. Tento úspěšný manažer řídil v letech 1964 až 1995 akciový fond Wellington Windsor. Dosáhl průměrného ročního zhodnocení 14,2 procenta, což představuje růst na 63násobek počáteční hodnoty. Například akciový index S&P 500 rostl za stejné období o 10,6 procenta ročně, tedy na 23násobek. Mezi Neffova hlavní investiční kritéria patřilo pořízení investice za velmi nízké hodnoty relativního ocenění P/E a nadprůměrný dividendový výnos. Přestože se John Neff spokojoval i se společnostmi, u nichž se očekával nižší růst ziskovosti (a které by Warren Buffett nebo Peter Lynch nepovažovali za dostatečně dobré), lze i na jeho investičním stylu ukázat, za jak důležitý považoval růst ziskovosti společnosti. Zpravidla neinvestoval do společností, které měly dlouhodobý růst ziskovosti nižší než 7 procent, což je stále nad dlouhodobým průměrem všech společností. Portfolio svého fondu měl systematicky rozděleno na čtyři části: rozpoznané růstové společnosti (zpravidla ty větší, již etablované společnosti), nerozpoznané růstové společnosti, společnosti s „nižším“ růstem a cyklické společnosti. Jeho investiční styl se vyznačoval značnou systematickostí, disciplínou a pracovitostí.

* Standard & Poor's 500 Index (S&P 500). Akciový index S&P 500 je jedním z nejběžněji používaných měřítek celého amerického akciového trhu. Je to ukazatel sestávající z 500 akcií vybraných podle velikosti trhu, likvidity a typu odvětví plus dalších faktorů. S&P 500 je konstruován jako hlavní indikátor amerického trhu s cennými papíry a má reflektovat poměr rizika a příjmů u firem s vysokou kapitalizací (large-cap). Společnosti zahrnuté do indexu jsou vybrány výběrem S&P – týmem analytiků a ekonomů Standard & Poor's. S&P 500 je index vážené tržní hodnoty – váha každé akcie v indexu je úměrná její tržní hodnotě.

** Ukazatel P/E, price earnings ratio, je srovnání aktuální ceny akcie se ziskem společnosti připadajícím na jednu akcii.

Posledním investorem, jehož styl bych chtěl zmínit, je Bill Miller, manažer fondu Legg Mason Value Trust. Miller, jenž je na rozdíl od předchozích dvou osobností stále ještě aktivním investorem, překonal v letech 1990 až 2005 se svým fondem každoročně výkonnost amerického akciového indexu S&P 500. Jeho investiční styl lze definovat jako sázku na vysoce koncentrované portfolio obsahující společnosti s dlouhodobým růstovým potenciálem. Ve svých investicích jde nezřídka proti převládajícímu mínění trhu. Vyhledává společnosti, o nichž se domnívá, že všeobecný negativní pohled na jejich budoucnost neodpovídá tomu, jak to s nimi ve skutečnosti bude. Díky tomu může své investice nakupovat za nižší hodnoty, než je jejich odpovídající správné ocenění. Millerův styl je zajímavý také aplikací poznatků z jiných oblastí života – ať už technických disciplín jako fyzika nebo chemie, nebo společenských jako sociologie či psychologie – na investování obecně.

Přestože je zřejmé, že úspěšných metod investování existuje mnoho, některé prvky jsou pro většinu úspěšných investorů společné. Určité mezi ně patří snaha o důkladné studium a pochopení jednotlivých podnikatelských modelů i konkurenčního prostředí. Důležité je také vyhledávání investičních příběhů stojících na dlouhodobém růstu tržeb a ziskovosti společnosti. V neposlední řadě pak tyto investory spojuje trpělivé čekání na možnost koupit si podobný nadprůměrný růst za podhodnocené ocenění. Definování vlastního investičního stylu založeného na podobných správných principech a jeho následné disciplinované dodržování je podle mého názoru základem úspěšnosti každého investora.

Zhodnotit lze cokoliv.

Dobré finanční plánování umí zhodnotit
Vaše prostředky lépe.

ČESKÁ
SPORITELNA
Jsme Vám blíž.

Zhodnotit lze opravdu cokoliv a peníze obzvlášť. Jen je potřeba vědět jak. Proto Vám přinášíme Osobní finanční plán České spořitelny. Kontaktujte nás na uvedeném telefonním čísle a my Vám dohodneme schůzku s našim investičním specialistou. Společně pak zjistíte, že Vaše peníze mohou díky dobrému osobnímu finančnímu plánu překvapivě dobře vydělávat.

Antropologické muzeum v Mexico City je vstupní branou do tajemného světa předkolumbovských civilizací. Olmékové, Toltékové, Zapotékové a samozřejmě Mayové. Svatyně přenesené z příšeří pralesa do stinného parku za muzeem ukazují skryté taje mexické historie. Kdo chce půvaby dávných kultur poznat blíže, vyrazí až na samotný jih Mexika, na poloostrov Yucatán, kde se k nebi pyšně tyčí pyramidy s podivuhodnou minulostí i atraktivní přítomností.

Krajinou dávných Mayů

Text **Topí Pigula** Fotografie **Topí Pigula, Miroslav Deneš, Isifa a Allphoto**

Mexičanky, stejně jako ženy celé Latinské Ameriky, milují tanec.

Památky na předkolumbovské kultury se dají přirovnat k náramku ze starodávných perel. Pyramida v Chichén Itzá je jednou z neznámějších pyramid Mexika.

Pláže v Karibiku jsou synonymem luxusní dovolené. Pro domorodce ale představuje moře především zdroj obživy.

ZEMĚ SNŮ A SKUTEČNOSTÍ

Odpolední sluneční paprsky prodírající se skrz strop palmové chýše malují na stůl restaurace komplikované vzory. Bílý rum, oblíbený základ míchaných drinků (od Margarity přes Mojito až po Cuba Libre), pomalu rozpouští kousky ledu v mangovém sirupu. Viděl jsem v zálivu velrybu a u orosené skleničky si zážitek znova v duchu promítám. Mexiko mi dopřává surfování i pozorování velryb, lenošení u Karibského moře i návštěvu Teotihuacánu. Pyramida slunce i Pyramida měsíce jsou dosažitelné hodinovou jízdou z hlavního města. A Cancún? Ne nadarmo je zván karibskou riviérou. Koloniální minulost a indiánské tradice tu zanechaly otisk ve směsi tak barevné, jako jsou výšivky na tradičních pokrývkách, a tak široké jako okraje pravých sombrero. Během jediného výletu se dá lyžovat na svazích sopek i vyhřívat se na pískové pláži.

PRALES VE STÍNU PYRAMID

Severovýchodní část mexického státu Chiapas nepotřebuje dlouhé představování. Fotky mayských ruin v Palenque zdobí kdejaký leták a turistické agentury dobře vědí, že nabídka výletu do těchto míst je sázkou na jistotu. Stačí trefit počasí a fantastický zážitek je zaručen. Modrá obloha ladí se sytou zelení okolní přírody a vápencové motivy tesané do kamenných bloků tiše shlíží na všechny, kdo přišli obdivovat minulost zmizelé civilizace. I člověk bez fantazie si po krátké procházce připadá

Mexiko dopřává surfování i pozorování velryb, lenošení u moře i návštěvu Teotihuacánu. Koloniální minulost a indiánské tradice tu zanechaly otisk ve směsi tak barevné, jako jsou výšivky na tradičních pokrývkách, a tak široké jako okraje sombrero.

jak v dobrodružství Indiany Jonese. Možná se autoři neohroženého archeologa inspirovali historickými snímky právě z těchto míst, kde se z pralesního šera vynořují tajemné kamenné stavby. Okamžiky tolik podobné těm filmovým se v jižním Mexiku dají zažít i dnes. Obdivujeme tropické velikány, jejichž kořeny obepínají drolicí se kamenné zdi, když nás z rozjímání vyruší z výšin znějící hrdelní křik exotické opice. Za chvíli zas jakoby odnikud připlachtí velký motýl s modře opalizujícími křídly, několikrát s nimi mávne a zmizí jako vzpomínka na první lásku, krásný, ale neuchopitelný.

Odhady archeologů hovoří o zhruba pěti stech mayských staveb, ale v současnosti se jich dá na vlastní oči spatřit jen něco málo přes třicet. Okolní prales je přístupný, leč lidmi málo navštěvovaný. Většinu turistů uspokojí část „za plotem“, do které si zaplatili vstupné. My jdeme dál. Zelené příšeří skrývá podivně pravidelné, křovisky, stromy i liánami porostlé kopečky, z nichž tu a tam kouká kus zdi nebo se okolo povaluje kámen s nepopíratelně mayskými vlasy. „Palenque je ukázkovým příkladem mayské svatyně z klasického období – v době 500–700 našeho letopočtu ovlivňoval celé povodí řeky Usumacinta. Elegance a kvalita zpracování budov, stejně jako lehkost, s níž byly vytesány reliéfy s mayskými mytologickými motivy, svědčí o tvůrčí genialitě této civilizace,“ píše UNESCO v představení lokality. Palenque totiž zaujímá čestné místo na Seznamu světového přírodního a kulturního dědictví. Nu, teorie je hezká věc, ale osobnímu setkání

Mayské ruiny v Palenque jsou jedny z mnoha mexických památek na seznamu UNESCO. Architektonický styl je naprosto odlišný od ostatních nálezů.

s mayskou historií se nevyrovná. Sáhnout si na pyramidu ukrytou v pralesní houštině je něco úplně jiného, než si o ní jen číst.

KRÁL KOSMONAUTEM

O největší slávu lokality se ve světě kupodivu nezasloužil profesionální archeolog, ale člověk profesionálně z archeologie těžící. Švýcar Erich von Däniken použil v Palenque pohřbeného krále K'inich Janaab' Pakala, respektive kresbu z jeho hrobu, jako podporu své teorie návštěvy mimozemské civilizace. Ve své knize „Vzpomínky na budoucnost“ představil krále coby mayského astronauta. Vycházel z kresby, v níž panovník sedí s pokrčenými nohama v poloze, jež se dá s jistotou dávkou fantazie označit jako „sedící, tajemnou mimozemskou loď řídící astronaut“.

Kresba skutečně složitá je. Aby nebyla, když znázorňuje krále ve chvíli jeho smrti, což byl podle mayské mytologie jeden z nejdůležitějších okamžiků. Šlo o přechod z jednoho stavu existence do druhého. V jazyce kiché se označuje podzemní místo hrůzy slovem Šibalba a představuje jedno z pater mayského podsvětí. Do něj se Pakal v okamžiku smrti propadá. Král následně v podzemí vybojuje vítěznou bitvu s netvorem a stává se bohem. Něco takového asi není možné nakreslit jednoduše, zvláště ne v případě složité mayské mytologie. Stačil poněkud bizarní výklad kresby a z osmdesátiletého krále (zemřel 28. srpna 683), za jehož vlády byly postaveny nejreprezentativnější budovy v Palenque, se stal astronaut a hrdina sci-fi literatury. Existují

O největší slávu lokality Palenque se zasloužil Švýcar Erich von Däniken. V dochovaných kresbách viděl astronauty řídící tajemné mimozemské lodi. Z mayského krále K'inich Janaab' Pakala se tak stal astronaut a hrdina sci-fi literatury.

Je snadné obdivovat mayské architekty, matematiky, hvězdáře... Snad každý alespoň na chvíli propadne kouzlu jejich kultury a hloubce vědění.

SVĚT NA DLANI

pochybnosti, zda skutečně v sarkofágu leží kosti osmdesátiletého starce. To byl totiž u Mayů velmi úctyhodný věk.

SMRTÍCI HRA

Běžně se o sportovcích říká, že „hrají jako o život“. U Mayů by toto pořekadlo získalo zcela nový rozměr. Jejich týmy hrající pelotu opravdu hráli o život. Při hře, jejímž cílem bylo prohodit tvrdý gumový míč kruhem na zdi pouze pomocí hlavy, hrudi, ramen či stehů, často docházelo k úrazům. Kapitána poraženého mužstva navíc čekal krutý osud. Jednou z archeologických lokalit Mexického zálivu, kde archeologové podrobně zkoumají předkolumbovské kultury, je El Tajín. Odtud pochází obraz muže, pravděpodobně kapitána pelotového družstva, ve chvíli prohry. Nešťastník leží na obětním kameni a vítěz mu noří do hrudi nůž – patrně s úmyslem vyjmout srdce a darovat je bohům. Možná musel odsouzenec před obětováním požit odvar z leknínů, který byl u Mayů i starověkých Egypťanů používán coby narkotikum. Pelotu hrálo celé spektrum předkolumbovských kultur. Archeologové našli důkazy o hře u Olméků, Aztéků a dalších, dnes už v hlubinách času pohřbených civilizací. Je to vskutku zvláštní pocit stát na hřišti, kde se hrálo o život, a více než metr nad sebou mít kamenný kruh, který byl v pelotě brankou.

SVŘEŠTANY NAD HLAVOU

Nad rozkvetlou bromélií se zastavil kolibřík velikosti

Nadpoloviční většinu Mexičanů koluje v žilách podíl indiánské krve.

Cenoty jsou jeskyně s endemickými rybami a naprosto fascinující atmosférou. Často sloužily jako obětiště, ale i jako důležité zdroje pitné vody.

Nejbarevnějšími památkami jsou křesťanské kostely v koloniálním stylu.

Jeskyně znamenaly pro mayskou civilizaci klasického období místo stvoření lidstva. Vstupy do jeskyní a cenotů spojovaly svět lidí se světem podsvětních bohů, takže není divu, že temnota v nich vzbuzovala úctu i strach.

přerostlého čmeláka a snažil se zabořit zobák do květu. Měl naspěch. Jako by si uvědomoval, že mu při jeho malých rozměrech a velkém výdeji energie hrozí poměrně rychle smrt vyčerpáním. Nad hlavou návštěvníků Palenque obratně balancují ve dvacetimetrové výšce na větších pralesních velikánů černé stíny. V roce 2000 tu vědci napočítali 136 vřešťanů mono žijících ve dvaceti tlupách. Deštný prales jižního Mexika vyhovuje třem druhům vřešťanů a ti z Palenque se naučili žít s lidmi pod sebou. Zdejších zhruba šest set hektarů pralesa samozřejmě hostí mnohem víc obyvatel, ale opice, co si budeme nalhávat, jsou pro návštěvníky jedněmi z neatraktivnějších. Malé žabky bezblanky, pestrobarevní motýli či několikacentimetroví ještěři anolisové nejen, že běžně nejsou k zastížení, ale pro Evropana ani nemají ten správný image exotiky. Nicméně jakmile člověk opustí placený prostor obehnaný plotem, vyplatí se vydat se některou z vyšlapaných stezek do pralesa. Kromě příjemného stínu je v něm šance narazit na zajímavé objevy. Nejde jen o podivně pravidelné kopečky, které s pravděpodobností hraničící s jistotou skrývají další z mayských budov, ale i o rostlinné bohatství.

PODZEMNÍ VODNÍ JESKYNĚ

Minout na Yucatánském poloostrově kamenné

monumenty připomínající dávné civilizace je stejně nesnadné, jako ignorovat diamant v krásně tepaném prstenu. Nejsou největší, ale jsou nápadné. Nejsou nejkrásnější, ale na setkání s nimi člověk nezapomíná. Jedněmi z unikátních záležitostí spojujícími v sobě přírodní fenomén a mayské rituály jsou podzemní jeskyně vyplněné vodou – cenoty. Dovnitř se dá většinou dostat propadlým stropem, vládne v nich příšeří a vysoká vlhkost. Ačkoli netrpím strachem ze samoty a jeskyně pro mě nejsou místem traumatizujících zážitků, v průzračné podzemní vodě jsem přece jen trochu nervózní. Kdy se vám podaří koupat se v jeskyni, kterou předkolumbovské civilizace považovaly za posvátnou? Cenoty jsou geologickou vzpomínkou na událost starou 65 milionů let. Tehdy proletěl nad hlavami udivených dinosaurů meteor o průměru okolo deseti kilometrů a rychlostí zhruba dvacet kilometrů za vteřinu se žhavý zabořil do míst dnešního Yucatánského poloostrova. Ve vápencovém podloží vznikly vlivem pnutí podzemní praskliny a kaverny. Tíhu nadložil občas vápencem neudržel, strop se propadl a odhalil podzemní dutiny. V suché yucatánské krajině se tyto podzemní studny staly životně důležitým zdrojem vody, které je na povrchu krasové oblasti nedostatek. A není divu, že získaly i svůj posvátný rozměr, když pro Maye

představovaly vstup do podzemí, do jiné dimenze života, a byly využívány i coby obětní místo.

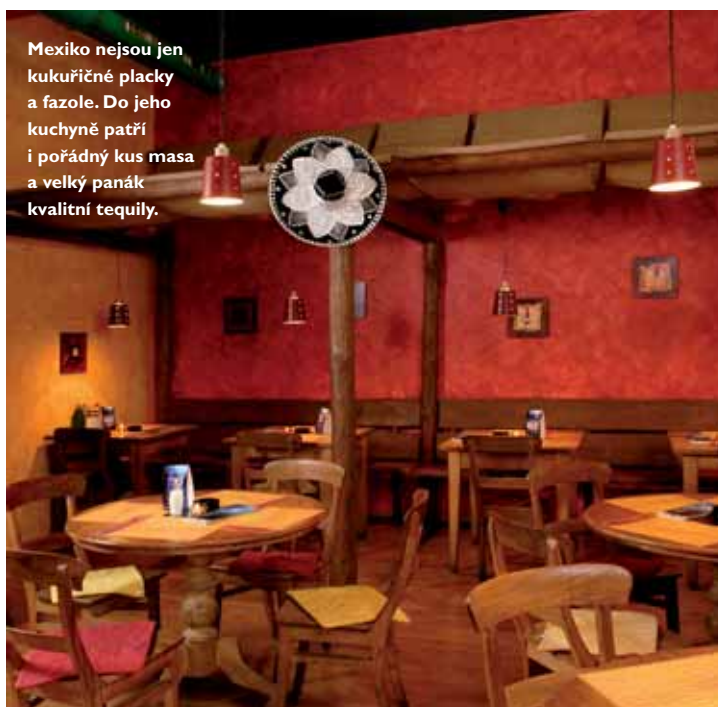
Jeskyně znamenaly pro mayskou civilizaci klasického období místo stvoření lidstva. Zhruba podobně, jako je křesťanský ráj domovem pro první z lidí – Adama a Evu. Vstupy do jeskyní a cenotů spojovaly svět lidí se světem podsvětních bohů, takže není divu, že temnota v nich vzbuzovala úctu i strach. V Dzibilchaltunu nevypadá cenot nijak dramaticky. Průzračná vodní hladina dosahuje až na povrch, takže spíše než jeskyně s podzemní vodou vypadá jako mírumilovné jezírko s prohánějícími se hejny maličkých rybek. Klidnou atmosféru dokreslují bílé kvetoucí lekníny. Kdo ví, třeba jde právě o druh Nymphaea ampla, používaný nejen jako častý motiv mesoamerického umění, ale i jako oblíbená léčitelská rostlina obsahující psychoaktivní látky. A co je obzvláště příjemné? Odpolední koupel...

Za měsíc se ani zdaleka nedají ochutnat všechny třešničky na dortu zvaném Spojené státy mexické. Jen samotný jih skýtá nepřeborné množství atrakcí. Palenque je jedním z mnoha mayských center, Mérida nabízí veselé karnevalové rejdní, Zipolite láká na velryby i do teplých vln Karibiku. I kdyby bylo času sebevíc, pořád je to málo. Ale aspoň máme důvod se do Mexika vrátit.

Španělé se vydali do Mexika hledat zlato a objevili spoustu nových chutí. Skvělé kombinace kukuřice, fazolí, chilli, čokolády a v neposlední řadě i samotné zlato v podobě tequily na vás čekají podstatně blíž. V pražské restauraci Amores Perros.

Mexiko nejsou jen kukuřičné placky a fazole. Do jeho kuchyně patří i pořádný kus masa a velký panák kvalitní tequily.

Mexická láaska po prvním soustu

Mexická kuchyně je postavena na kukuřici a ženách. Kukuřici pěstovaly už národy Aztéků, Mayů i Zapotéků. Ženám pak vděčíme za to, že tato živá kuchyně zůstala i přes nájezdy dobyvatelů nezměněna. Na zaoceánské lodě měly ženy vstup zapovězen, a tak Cortéz dorazil jen s muži. A těm šlo spíše o území a bohatství než o změnu stravy, která byla navíc chutná a výživná. Mimochodem, některé výzkumy uvádějí mexickou kuchyni jako jednu z nejzdravějších a nejdietnějších. Její základ totiž tvoří zelenina, ovoce a luštěniny.

Stačí jedna tortilla a z žižkovské restaurace se přenesete o několik tisíc mil na západ, do rozpáleného Mexika. Dokonalou iluzi dokresluje autentický interiér hýřící barvami a podmanivá hudba, která vám umožní zapomenout na ruch velkoměsta. Pak se vám bude chtít udělat jen jedno: dát nohy na stůl a všechny úkoly odložit jedním slovem – maňana. K tomu se ideálně hodí chilaquiles, křupavé kukuřičné chipsy zapečené se směsí enchilada a sýrem. Jednou rukou můžete zolat a druhou listovat v rozsáhlém jídelníčku. Kromě teplých i studených předkrmů (které klidně postačí jako lehký oběd) můžete vybírat z široké nabídky polévek, salátů, těstovin, masa a v neposlední řadě mexických specialit. Od masových fajitas přes čtené buritos, tostadas, flautas až po známé chilli con carne.

Mexiko není jen o kukuřičných plackách a fazolích,

do jeho kuchyně patří i pořádný kus masa a velký panák kvalitní tequily. Pro nás ženy je na menu dostatečný výběr drůbeže, náš macho doprovod určitě zajásá nad Steak Grande – 300gramovým hovzím steakem naloženým v kořenící směsi asado a připraveným na lávovém grilu. Jako přílohu si nezapomeňte objednat skvělé guacamole, pro jistotu hned dvakrát – kdo by se chtěl o takovou dobrotu dělit?

Ve vybraných restauracích předchází dezertu něco malého, co vám osvěží chuťové buňky a „udělá místo“ na zákusek. V Amores Perros se podává ta nejlepší tequila – Herradura. Zda si ji dáte ve verzi añejo, blanco či reposado, je jen na vás. Dejte si na čas a vychutnejte si ji jen tak, bez citronu, soli, pomeranče i skořice.

Nabídku dezertů ani nečtete a zvolte hned ten první: Buñuelos „García“. Jedině tak totiž zjistíte, že tortilly se dají jíst i nasladko a chutnají naprosto skvěle. Podávají se s vanilkovou zmrzlinou, čerstvým ovocem, mátou a čokoládovou polevou.

V Amores Perros servírují i lehká obědová menu, mějte se ale na pozoru. Je příliš snadné podlehnout kouzlu pomalu plynoucího času. Zdržíte-li se o něco déle, než je nezbytně nutné, místo kávy si dáte nohy nahoru a z BlackBerry odešlete do práce e-mail o jedné holé větě: Mañana.

Text **Darina Sieglóvá**
Foto **archiv**

Kovy *nad zlato?*

Investice do kovů si laická veřejnost spojuje hlavně se zlatem a stříbrem. Zajímavé a někdy i vyšší výnosy nabízejí také měď, hliník a další kovy.

Předvídat další vývoj komoditních trhů je často ještě problematičtější, než je tomu v případě těch akciových. Příkladem může být letošní vývoj cen ropy nebo zlata, které jsou zpravidla nejostřeji sledovány. Od ledna sice výrazně vzrostly, tento růst ovšem nebyl zdaleka plynulý, a na výkyvech jejich cen tak bylo možné hodně vydělat, ale i prodělat.

Zatímco do zlata investuje nebo se o něj hlavně v hektických dobách zajímá kdekdo, ostatní kovy zůstávají v jeho stínu. Mnohdy neprávem – někdy je totiž možné vydělat na jiných kovech více.

Svou roli tu nejspíš hrají spekulace, podle nichž

zlato a ropa často naznačují směr, kterým půjdou ostatní komodity. Ale také iluze části veřejnosti, podle kterých není možné na nákupu zlata nebo i stříbra prodělat, protože neztrácejí na hodnotě. To je samozřejmě nesmysl. Význam zlata sice v poslední době kvůli nejistotě na finančních trzích i ve světové ekonomice a poklesu kurzu dolaru znovu stoupá, takže poptávka po tomto vzácném kovu roste, je ovšem třeba brát v úvahu, že i jeho cena často značně kolísá.

Přesto patrně zůstane – nejen pro méně zkušené investory – mnohem větším lákadlem než stříbro

Je třeba vzít v úvahu, že se s kovy obchoduje v dolarech, a proto je nutné počítat s měnovým rizikem.

Kdo chce víc spekulovat, může si koupit různé pamětní mince, jejichž cena také vychází z ceny zlata, velkou roli však hraje zájem sběratelů o danou minci.

či jiné drahé kovy, tedy platina či palladium, natož průmyslové, mezi které patří měď, hliník, nikl, zinek a olovo.

Většina z nich se využívá v průmyslu, což ostatně platí i o stříbře. Jedna ze základních rovnic proto říká, že když ekonomika a průmysl rostou, stoupá poptávka po surovinách, tedy včetně kovů, což se odráží v jejich vyšší ceně. Těžba těchto kovů, stejně jako nabídka a poptávka, jsou však i s ohledem na možnost využití v různých průmyslových odvětvích rozdílné, čemuž odpovídá mnohdy odlišný vývoj jejich cen.

DOPLŇKOVÁ INVESTICE

Obecně platí, že se ceny komodit pohybují opačným směrem než u akcií. Každé pravidlo má ovšem svou výjimku. Může se tedy například stát, podobně jako ve druhé polovině loňského roku, že ztrácí jak akcie, tak komodity (včetně kovů), ale i jiná aktiva (dluhopisy). To byl ovšem extrém vyvolaný nečekanými událostmi – v daném případě panikou na finančních trzích po pádu banky Lehman Brothers.

Zejména začínající investor by měl nicméně v případě kovů počítat s tím, že jejich ceny mohou kolísat daleko silněji, než je běžné u akcií. Statistická data ukazují, že komoditní trhy (kovy nevyjímaje) mohou i při dlouhodobém býčím trendu klidně krátkodobě ztratit dvacet až třicet procent, což není u akcií v době růstu trhu tak obvyklé.

To je jeden z důvodů, proč by měly komodity, potažmo investice do kovů, tvořit pouze doplňkovou část investorova portfolia. Investor, který rád riskuje a spekuluje, se ale bude nejspíš snažit využít kolísání jejich cen, a pokud bude očekávat zajímavý zisk, jeho investice do komodit budou daleko masivnější, než se obecně doporučuje.

ROSTLA HLAVNĚ MĚĎ

Cena zlata zatím letos zpevnila asi o pětinu, stříbra dokonce o více než polovinu. Nedávný odhad agentury Bloomberg přitom uvádí, že cena stříbra může růst do poloviny příštího roku rychleji než cena zlata.

Názory na další vývoj cen obou kovů do konce roku se liší, v delším horizontu se čeká jejich další růst. Jedna ze spekulací přitom říká, že když zlato prolomí historické maximum, lze stěží očekávat pokles ceny platiny a palladia. Cenám těchto drahých kovů, které se mimo jiné využívají v automobilovém průmyslu, pomohlo i šrotovné.

Nejlépe se ovšem zatím dařilo mědi, patřící mezi průmyslové kovy. Její cena se za první tři čtvrtletí letošního roku zvýšila asi o devadesát procent. Tak silný nárůst přináší obavy ze stagnace či korekce cen tohoto kovu. Názory na další vývoj jejich cen, stejně jako hliníku, zinku, niklu a olova, zůstávají rozdílné. Hodně bude samozřejmě záležet na očekávaném oživení globální ekonomiky.

ZLATÉ CIHLY, DERIVÁTY, FONDY

Do komodit, což platí i pro kovy, je přitom možné investovat mnoha způsoby. Klasickou variantu představuje jejich fyzický nákup, což je atraktivní hlavně u zlata. Nakoupené zlaté cihly či pruty je však třeba někde uložit, zpravidla v trezoru, což podobnou transakci prodražuje.

Velmi zajímavou alternativou představují investiční zlaté mince. K nejpůvodnějším patří jihoafrický Krugerrand, australský Nuggett, čínská Panda, kanadské či americké mince, ale i rakouský Wiener Philharmoniker. Jejich hodnota se odvíjí od cen zlata. Kdo chce víc spekulovat, může si koupit různé pamětní mince, jejichž cena také vychází z ceny zlata, velkou roli však hraje zájem sběratelů o danou minci. Kromě zlatých je možné obdobně vsadit i na mince stříbrné.

Další příležitosti nabízejí komoditní burzy, kde se obchoduje i s kontrakty na kovy. Do obchodů se lze zapojit již při investici kolem 1 500 dolarů. Jde ovšem o obchody na tzv. páku. Investor do obchodu vkládá pouze zlomek skutečné hodnoty kontraktu (například desetinu). Kontrakt mu umožňuje vydělat při příznivém vývoji trhu několik tisíc či desítek tisíc dolarů. Pokud se ovšem nebude trh vyvíjet podle jeho představ, může stejnou částku ztratit. Podobné transakce proto nejsou pro začátečníky.

Kromě obchodů v reálném čase je možné vsadit i na budoucí růst či pokles trhů vybraných kovů ke stanovenému datu, tedy na deriváty.

Vedle nich mají investoři k dispozici některé exchange traded funds (ETF), cenné papíry obchodované na burze, kopírující vývoj vybraných komoditních indexů. Jinou alternativou je vsadit na akcie firem těžících zlato či jiné kovy nebo na velký počet investičních certifikátů, jejichž podkladové aktívum tvoří komodity, včetně vybraných kovů.

Nabídka korunových certifikátů, které se obchodují na pražské burze, je aktuálně dosti chudá – zahrnuje jen investiční certifikáty, jejichž podkladové aktívum tvoří zlato. Kromě toho je ovšem možné zakoupit přes obchodníky s cennými papíry řadu dalších certifikátů na zlato a jiné kovy, denominované v eurech a dolarech.

Poměrně úzký je i výběr korunových fondů, které investují do kovů. Korunový investor má k dispozici jen Zlatý fond ČP Investu; další komoditní fondy, zaměřené na zlato či jiné kovy, jsou denominované v cizích měnách.

POZOR NA DOLAR!

U obchodů s komoditami, což platí i o kovech, je přitom třeba vzít v úvahu, že se s nimi obchoduje v dolarech, takže je nutné počítat s měnovým rizikem. Co je investorovi platné, že vydělá v americké měně deset procent, když ho posilující koruna o valnou část tohoto zisku (nebo celý) připraví! Proti měnovému riziku je možné se zajistit, problém však spočívá v tom, že toto zajištění není zadarmo, což opět snižuje zisk investora.

S komoditami se obchoduje v dolarech. Pokud dolar oslabuje, cena komodity obvykle roste a naopak. Jde o tzv. korelaci, která vyjadřuje závislost jedné veličiny na druhé. Může činit 1 (když roste jedna veličina, roste druhá také) až -1 (růst jedné veličiny znamená pokles druhé). U zlata a dolaru činí podle agentury Bloomberg korelace -0,8539. Když tedy dolar klesá, cena zlata roste o téměř celou výši tohoto poklesu. A naopak. To vše je tedy třeba vzít v úvahu při transakcích se zlatem i dalšími kovy.

Velké setkání *v Malé Štupartské*

Hořícími svícemi lemovaná cesta dovedla hosty do tajemných prostor Kláštera minoritů sv. Jakuba v historickém jádru Prahy. Za jeho zdmi se odehrálo již páté setkání Dámského investičního klubu České spořitelny. Výjimečný listopadový večer tentokrát patřil zkušeným investorkám.

Slavnostní setkání symbolicky uvedl čerstvě oceněný Bankéř roku, pan Gernot Mittendorfer, předseda představenstva a generální ředitel České spořitelny.

Martin Burda, generální ředitel a předseda představenstva Investiční společnosti České spořitelny svou pro ženy provokativní přednáškou „Kdo by nechtěl boty od Blahnika“ naprosto strhnul publikum a nečekaným dárkem – právě těmito střevíčky – odzbrojil i Barboru Tachecí.

Za Interní výbor Dámského investičního klubu přivítala hosty Patricie Bulvasová Plášková. Večerem provázela známá novinářka a ekonomka Barbora Tachecí. Žádného z hostů nešetřila svým pohotovým vtipem, což ocenilo publikum nejen potleskem, ale i častým smíchem.

Evropskou unii jako novou příležitost pro investice přiblížil svým typickým sympatickým a poutavým vystoupením makroekonom, člen Národní ekonomické rady vlády a šéf kanceláře EU při České spořitelně Petr Zahradník.

Elektrické houslové struny virtuosky Ilony Stryové rozvibrovaly i klášterní zdi a jako příjemné intermezzo odvály na chvíli myšlenky publika daleko od světa investic.

Pro mnohé z přítomných dam byl jistě velmi inspirující životní příběh charismatické a v mnoha oborech své činnosti oceňované Taťány le Moigne, šéfky českého Googlu.

Nad půvabnými kreacemi baletního páru mladíčké Nikol Šneiderové a Šimona Kubáněho z Tanečního centra Praha – konzervatoře se všem tajil dech.

Kláštérní ambic zkrásněl. Mnohé ženy zaujaly fotografie z produkce partnera večera, časopisu Harper's Bazaar.

Gotické sklepení ožilo neobvyklým ztvárněním ženskosti štětcem malířky Heleny Kroftové Leisztner, které si dámy prohlížely nejčastěji se sklenkou vynikajícího Beaujolais nouveau.

Významným zahraničním hostem klubového setkání byl i šéf Kapitálových trhů Erste Group Stefan Dörfler, kterého jsme zachytili právě uprostřed rozhovoru s ředitelkou Lidských zdrojů Jitkou Schmiedovou, ředitelem úseku investic a privátního bankovníctví Jiřím Humlem a generálním ředitelem České spořitelny Gernotem Mittendorferem.

Mezi cenami v tombolce se vedle sebe ocitly zkrášlující procedury kliniky Esthé, předplatné časopisu Harper's Bazaar a šek na týden se Škodou Yeti, který předala šťastné výherkyně Renata Rosendorfská ze společnosti sAutoleasing.

Ředitelka Nadace České Spořitelny Klára Gajdušková vyhlásila dobročinný bazar krásných rukodělných výrobků ve prospěch společnosti Sananim.

Vygrunt(d)ujte *svou mysl i tělo!*

Pod pojmem designový hotel si každý představí něco jiného. Někoho napadnou neobvyklé tvary exteriéru, jiný pomyslí na moderní interiérové křivky. Ale jen málokdo by zde hledal rodinnou atmosféru navozující pocity opravdového domova. Před návštěvou Grund Resort Golf&Ski nás proto obestírala lehká skepse – bude tomu tak i po odjezdu?

Interiér vybavený špičkovými designovými prvky ocení nejenom znalci.

Zdejší kuchaři vaří hlavou i srdcem. Nabídku sezonních jídel stále obměňují.

TOP RELAX

Namísto krkonošské světnice vás přivítá vzdušná lobby s neobvyklým posezením.

Designový hotel rodiny Grundových, která v obci úspěšně podniká již od roku 1990, svou útulností i vlídností opravdu připomíná rodinné zázemí. Jedním z důvodů je také jeho citlivé zasazení do okolní přírody přímo nad obec, kdy tak dokonale vévodí celému panoramatu. Cestu k němu snadno najdete i bez navigace, stačí jen pokračovat z Trutnova směrem na Vrchlabí a ve správnou chvíli zabočit doleva. Zabloudit nemůžete.

I přesto, že je čtyřhvězdičkový hotel pouze jednopatrový, pohledy jako by doslova přitahoval. Autorem architektonického řešení je studio ATIP, které se proslavilo například pražskou O2 arenou. Zde ovšem pohledné moderní tvary nelemuje šed, nýbrž osmnáctijamkový golfový resort a lyžařský areál se třemi sjezdovkami. Vyrazit můžete i na oblíbené stezky pro běžkaře, v létě je tu pro vás znalci oceňovaný turistický okruh po skalách z červeného slepence. A pokud venku padají trakaře, nechte se hýčkat v prostorném wellness ukrytém v podzemí. Přístupné je každému, kdo touží po troše relaxace. Jelikož jsme si potřebovali odpočinout od shonu velkoměsta, na víkend strávený v poklidném Podkrkonoší jsme se opravdu upřímně těšili.

MODERNÍ DOMOV

Samotný vstup do prostorné haly vás rázem přiměje zapomenout na veškerá hotelová zařízení, která v Krkonoších stojí již od dob, kdy František Peterka coby Krakonoš napravoval křivdy sedláka Trautemberka. Interiéry vznikaly ve spolupráci s italským designérským ateliérem Ferrari Pagani Tresoldi Architetti.

Namísto klasického dřevěného srubu tak na vás čeká vzdušná lobby, které dominují neobvykle tvarované sedačky. Samotný interiér je vybaven špičkovými designovými prvky, mezi něž patří například sedačky Moroso, nábytek Kartell, vodovodní baterie Zucchetti, doplňky Inda, svítidla Flos, Antonangeli, Viabizzuno, Catellani & Smith a řada dalších. Pohled na tyto prvky dokážou ocenit nejenom znalci.

Zajímavostí je absence kůže v celém areálu. „Pravou kůži jsme architektům odmítli, protože to odporuje našemu světonázoru. V této souvislosti není náhodou, že dlouhodobě spolupracujeme s nadací Heleny Houdové, která je v tomto směru v Čechách průkopníkem,“ vysvětluje neobvyklý krok Martina Gottschling, ředitelka hotelu.

Text **Petr Prokopec**
a **Darina Sieglvá**
Fotografie **archiv**

Lákadlům resortu neodolala ani Miss České republiky 2007 Kateřina Sokolová.

Prostorný wellness, ukrytý v podzemí, nabízí dvanáctimetrový bazén, obrovitou vířivku, saunu a multifunkční vanu s vibračním dnem.

TOHLE JE RÁJ!

Otevírám dveře do pokoje, který bude zřejmě na muže působit zcela odlišným dojmem než na ženy. Zejména díky proskleným dveřím do koupelny, jež se nejspíš stanou hlavním bodem sporu. Muži jakožto fanoušci sportovních přenosů tento prvek uvítají s nadšením, při odchodu na toaletu totiž neztratí jedinou minutu důležitého zápasu v televizi. Ženy se svou potřebou soukromí ovšem budou nejspíš značně nesvé. Pohled na netradiční sprchový kout by mohl veškeré spory mezi pohlavími ukončit, ačkoli i zde každý ocení něco jiného. Mohutná stropní hlavice poskytne pánům maximální osvětlení, zatímco něžné polovičky ocení systém chrlící vodu z boku, při kterém nedojde úhoně ani ten nejpracnější účes. Designový program pokračuje i v plně vybaveném pokoji, kde si z velkého okna vychutnáte pohled na golfové hřiště.

Končíme s prohlídkou pokoje, a protože jsme si přijeli především odpočinout a zregenerovat tělo, oblákáme župany a vyrážíme vstříc dvanáctimetrovému bazénu, obrovité vířivce,

sauně a multifunkční vaně s vibračním dnem. Více lákadel snad ani není potřeba, už takhle nám začínají z nadměrného pobytu ve vodě krabatět prsty. V očištění kůře proto pokračujeme masáží a perličkou na odpočinkovém dortu jsou pak pro nás wellness procedury založené na orientálních tradicích.

PROFESIONÁL KAŽDÝM COULEM

Součástí Grund Resortu je restaurace, kde na milovníky dobrého vína čeká příjemné překvapení. Správné sommelierské představení vyžaduje opravdového experta, zejména v případě těžšího červeného vína, které se jako doplněk hodí hlavně ke steakům nebo zvěřině. Víno totiž musí ochutnat nejprve samotná obsluha, teprve poté host. Takřka celý obsah lahve se poté přelije do karafy kvůli dozrání, jen na dně se ponechá pár kapek s usazeninami. Kdy se nám tohle naposledy stalo? Strávili jsme již bezpočet nocí v hotelích po celém světě, ale tomuhle mohou konkurovat jen ty nejvyhlášenější.

Zcela nepřekonatelný je však steak z mladého

argentinského býčka, který se na jazyku doslova rozplývá. Začínáme pomalu chápat, proč dva měsíce po otevření návštěvnost překonává očekávání samotných majitelů hotelu. Menu je pravidelně obohacováno o regionální speciality, které jsou obměňovány podle sezonnosti surovin. Host tak může s každou návštěvou ochutnat něco nového. I proto váháme nad zvěřinou, která napříště v jídelníčku být nemusí. Nakonec ovšem saháme po steaku ze sashimi tuňáka. Čerstvého tuňáka přitom najdete jen v několika lepších pražských restauracích – v Podkrkonoší by ho nikdo nečekal.

Navíc se nemusíte stydět přijít s požadavkem něčeho neobvyklého, třeba s touhou po třech vejcích do skla, jak se přesvědčujeme u snídaně. Odsud se bude opravdu špatně odjíždět, proto nad domácím borůvkovým koláčem listujeme svými diáři a hledáme další společný volný víkend, na který se do Grund Resortu můžeme vrátit. Při cestě po dálnici se pak zabýváme přepsáním českého slovníku a gramatiky. Za regenerací celého těla i myslí bychom totiž ode dneška viděli slůvko VYGRUNDOVAT!

Sám, nebo *s doprovodem?*

Do Mladých Buků nemusíte cestovat pouze soukromě, Grund Resort nabízí zázemí i pro firemní akce. Součástí zařízení jsou klimatizované konferenční sály se špičkovým technickým vybavením, denním světlem a kapacitou kolem šedesáti osob.

Resort je vhodný i pro různá školení, semináře, meetingy, teambuildingy či oslavy. Pro menší porady a osobní jednání najdete soukromí v útulném VIP salonku.

Sezonní menu

Desatero úspěšných žen

Každá žena se chce osvědčit ve své profesi a navíc ji skloubit s domácími povinnostmi. Není to vždy jednoduché, ale záleží pouze na nás, jak budeme úspěšné. Desatero úspěšných žen autorky Ursuly Nuberové nám pomůže upevnit sebevědomí a poskytne odpovědi na následující otázky: Co pro mne znamená úspěch? Jsem schopná vést ostatní? Jsem spokojená s tím, co dělám?

www.knihkupectvi.cz

Vánoce v kapli

Podzemní prostory Betlémské kaple opět přiblíží atmosféru staročeských lidových Vánoc. Letos se pořadatelům podařilo shromáždit velké množství originálních dřevěných předmětů a také nářadí a nástrojů, pomocí nichž se dřevo opracovávalo. Malé i velké jistě nadchne skutečné mlýnské kolo a desítky betlémů. Na výstavě se uskuteční prodej drobných originálních vánočních dárků.

28. 11. 2009–3. 1. 2010

www.kudyznudy.cz

Text **Pavla Zelničková**
Fotografie archiv

Saunový svět

Relaxační centrum Infit v hotelu Santon u Brněnské přehrady nabízí služby aktivního i pasivního odpočinku doprovázené těmi nejlepšími odborníky v oblasti péče o tělo. Využít můžete profesionální solární studio, příjemné fitness, odborné masáže, privátní whirlpool i solnou ixyterapii a wellness zónu s finskou a tropickou saunou, parní lázní a bazénem. V nabídce jsou i speciální balíčky pro ženy: Dvoudenní pobyt plný relaxace a sportu, Omlazující wellness pobyt nebo Wellness pobyt pro štíhlou linii.

www.infit.cz

Pavel Kohout: Investiční strategie pro třetí tisíciletí

Páté, přepracované vydání odráží některé zásadní změny vývoje na světových trzích a v globální ekonomice. Jde zejména o změnu trendu inflace a měnové politiky ve vztahu k výnosům dluhopisů, akcií a nemovitostí. Autor poskytuje čtivou formou praktické informace o investičním managementu, moderní teorii portfolia, o chování akcií, dluhopisů, komodit a nemovitostí i o politicko-ekonomických souvislostech a psychologii investování. Publikace vysvětluje principy moderní investiční teorie, přičemž nevyžaduje ze strany čtenáře znalost ekonomie ani matematiky. Bestseller je totiž určen nejen profesionálům, ale i laikům. Teoretické zásady jsou ilustrovány řadou příkladů a shrnuty ve formě konkrétních doporučení.

www.knihkupectvi.cz

Se psím spřežením do Pece pod Sněžkou Máte rádi bílé pláně, rychlost a psy? Vyzkoušejte skijöring, jízdu se psím spřežením. Skijöring je zimní sport, při kterém jste na lyžích připoutáni tažným lanem ke koni či psu (nebo více psům), k tomuto účelu vycvičeným. V Peci pod Sněžkou, kde se také v roce 1985 konaly první československé závody ve skijöringu, vás nejprve zasvětit do historie skijöringu i mushingu a vyvezou vás skútreem na začátek trati. Tam se seznámíte s tažnými psy a naučíte se je ovládat. Tito huskiové byli na Aljašce speciálně vyšlechtěni pro dlouhé výpravy v divočině. Následuje vyjždka po Krkonoších podle vašich schopností. www.alaskandogs.cz

Kulturní tipy

Text Jana Holčáková a Žaneta Pavlů Fotografie archiv

Aida v Národním

Aida zaručeně patří k nejlepším dílům Giuseppe Verdiho. Slavný příběh o egyptském vojevůdci Radamovi, jeho lásce k etiopské otrokyni Aidě a žárlivosti princezny Amneris je v Národním divadle představen v klasické inscenaci, která dává velký prostor pro vyznění krásných melodií v efektních scénách a áriích. Opera zůstává v italském originále, ale nechybí české ani anglické titulky. V hudebním nastudování Olivera Dohnányiho účinkuje orchestr, sbor a balet opery Národního divadla.
www.narodni-divadlo.cz

11. 1., 8. 2., 3. 3. 2010

Slavný příběh je v Národním divadle představen v klasické inscenaci, která dává velký prostor pro vyznění krásných melodií v efektních scénách a áriích.

Manon Lescaut

Giacomo Puccini o sobě sám napsal, že je „vášnivým lovcem vodních ptáků, textů a žen“. Ženy skutečně hrají v jeho hudebních dramatech zpravidla tu nejdůležitější roli. Pucciniho přitahoval typ ženy, která se obětuje a umírá – Mimi v Bohémě, Tosca, Madame Butterfly, sestra Angelica, Liu v Turandotovi a také Manon Lescaut. Slavný francouzský milostný román Příběhy rytíře des Grieux a Manon Lescaut (1731), který napsal abbé Prévost, Pucciniho hluboce zaujal v roce 1889, nicméně jeho nakladatel se jej snažil od zhudebnění odvrátit vzhledem k možné konkurenci s Massenetovou Manon z roku 1884. Puccini se ale nedal zviklat. Na rozdíl od Massenetova „francouzského způsobu s pudrem a menuety“ chtěl Prévostovu Manon vyjádřit „způsobem italským s beznadějnou vášní“.
www.opera.cz

21. 1., 28. 1., 3. 2., 25. 2. 2010, vždy v 19 hodin

Opomíjená Calderónova hra Lékař své cti, se řadí mezi vrcholná dramatická díla španělského baroka.

Calderónův lékař v Dlouhé

Pražské Divadlo v Dlouhé zve na opomíjenou Calderónovu hru Lékař své cti, která se řadí mezi vrcholná dramatická díla španělského baroka. V duchu dobové morálky stačí manželovi pouhé podezření z nevěry, aby rozpoutal krvavé drama. Obětí se však stane nejen jeho nevinná žena, ale zároveň i on sám, neboť ve jménu cti zabije svou jedinou lásku. Pro Divadlo v Dlouhé toto „drama cti“ v novém překladu Vladimíra Mikeše připravili režisérka Hana Burešová a dramaturg Štěpán Otčenášek. V hlavních rolích účinkují Miroslav Táborský a Helena Dvořáková. Vznik inscenace podpořilo Velvyslanectví Španělska v ČR. Hana Burešová za režii a Miroslav Táborský za herecký výkon byli nominováni na ceny Sazky a Divadelních novin 2009.

13. 1. 2010

Lokte, libry, žejdlíky... aneb kterak se kdysi měřilo a vážilo

Výstava v prostorách brněnského Špilberku představí ucelenou kolekci historických měr a vah. Nejrůznější exponáty dokazují, že změřit a zvážit lze téměř cokoli. K nejzajímavějším relikviím patří například středověký centnýř či soubor mincovních vážek a závaží ze 17. až 18. století. Návštěvníci budou moci zjistit, jak velké jsou žejdlík, holba, máz či měřice, kolik měří loket a váží libra... Připraven je i bohatý doprovodný vzdělávací program a akce pro děti s vánoční tematikou.

www.spilberk.cz

19. 11. 2009–28. 2. 2010, Muzeum města Brna, Měniňská brána

Excalibur v divadle Ta Fantastika

Muzikál o lásce, zradě a krásné ženě mezi dvěma muži. Šlechtetný král Artuš přísahá chránit pravdu a lásku před lží a nenávisí. Je však zrazen nejlepším přítelem a podveden milovanou Ginevrou. Proti manipulativní zlé čarodějnici Morganě stojí dobrý Merlin se svým kouzelným mečem. Autory muzikálu jsou Michal Pavlíček, Karel Steigerwald, režisérem je Vladimír Morávek. V hlavních rolích zazáří například Lucie Vondráčková, Kamil Střihavka, Václav Noid Bárta, Alan Bastien či Viktor Dyk.

www.tafantastika.cz

24. 1. 2010

Novoroční koncert v Obecním domě

Hvězda milánské La Scaly, gruzínská sopranistka Nino Machaidze, vystoupí na tradičním novoročním galakonzertu České spořitelny pořádaném v pražském Obecním domě. Nino Machaidze se představí v atraktivním programu složeném z populárních operních árií a písní za doprovodu Pražské komorní filharmonie spolu se svým kolegou z La Scaly, italským barytonistou Guidem Loconsolem, vše pod taktovkou známého italského dirigenta Marca Zambelliho.

12. ledna 2010, Obecní dům v Praze

Nino Machaidze se představí v atraktivním programu složeném z populárních operních árií a písní.

Zázračné prameny

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou spravuje několik tisíc kusů lázeňského a upomínkového skla. Výstava a celobarevná doprovodná publikace s více než dvěma stovkami detailně určených předmětů představí to nejzajímavější z muzejního fondu – od luxusních rytých pohárů a zručně provedených lázeňských pohárků až po obyčejná pítka i laciné upomínkové skleničky z pouti. Projekt je koncipován od 16. století po současnost. Na výstavě se na téma Zázračné prameny představí také renomovaní čeští sklářští výtvarníci i studenti Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské v Železném Brodě. Samostatný prostor je věnován výběru současných ocenění zhotovených ze skla pro vítěze prestižních a populárních soutěží či anket.

www.zcm.cz

23. 10. 2009–28. 2. 2010, Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou

Podnikání, *které pomáhá*

Před třiceti lety založil Bill Drayton mezinárodní občanskou organizaci Ashoka. Její členové přicházejí s inovativními nápady, jak řešit nejzávažnější společenské problémy, zlepšovat kvalitu života lidí v obtížných sociálních podmínkách a zapojit je do řešení jejich potíží. Do dnešního dne Ashoka poskytla finanční prostředky více než 2 200 členům a jejich organizacím v sedmdesáti zemích na pěti kontinentech.

Text **Klára Gajdušková, Petra Doležalová**
Fotografie **Zajac**

Ewa Konczal,
zástupkyně
Ashoky pro Polsko
a střední Evropu

V čem spočívá práce Ashoky a jak dlouho působí v České republice?

Za každou změnou ve společnosti stojí jednotlivci schopní zmobilizovat lidi a zdroje pro realizaci svých nápadů. Jsou odhodláni řešit nejkritičtější sociální problémy, jako jsou chudoba, potřeba vzdělávání, problémy postižených, domácí násilí nebo porušování lidských práv. A právě do těchto lidí by se podle Billa Draytona, zakladatele organizace Ashoka, mělo investovat. Konkrétní finanční a vzdělávací podpora jim umožní rozvíjet jejich práci. V roce 1995 rozjela Ashoka svůj program v České republice a od té doby investovala do svých dvaceti členů a jejich organizací.

Co musí splňovat zájemce, který se chce stát jejím členem?

Hledáme kandidáty s podnikatelskými schopnostmi a zkušenostmi. Zajímá nás dopad jejich projektů a potenciál dalšího růstu. Dobrým příkladem je Petra Vitoušová, zakladatelka Bílého kruhu bezpečí, který řeší problematiku domácího násilí. Když se Petra v roce 1995 stala naší členkou, její organizace byla jednou z prvních, která v Česku otevřela tabuizované téma domácího násilí. Dnes pracuje se skupinou více než 200 profesionálních dobrovolníků (právníků, psychologů, terapeutů) v sedmi poradenských centrech napříč celou zemí. Bílý kruh bezpečí provozuje také telefonickou linku DONA a v posledních letech usiluje o novelizaci tuzemské legislativy a zřizování intervenčních center pro osoby v ohrožení.

Ashoka spolupracuje s Českou spořitelnou a Erste Bank. V čem tato spolupráce spočívá?

Ashoka zve do svého společenství podnikatelů v sociální a obchodní sféře podobně smýšlející společnosti. Erste Bank se stala naším investorem a nabídla členům ve střední Evropě finanční podporu. Dceřiné banky Erste včetně České spořitelny pak poskytly další zájemci v podobě vznikajícího investičního fondu, který umožňuje využít řadu dalších finančních nástrojů nejen pro tyto členy, ale i pro další sociální organizace v regionu. Ve spolupráci s Českou spořitelnou pracujeme na sérii seminářů pro další zájemce. Zároveň se otevírá kritická otázka rozvoje alternativních forem finančních nástrojů pro nevládní organizace, jež jsou jinak dostupné pouze pro komerční společnosti. Sociální organizace tak budou moci využít různé způsoby investování a nespolehat jen na státní příspěvek.

Poradila byste investorkám, jak by mohly vaše aktivity podpořit?

Mohou se zapojit do globální sítě na podporu Ashoky. Ta spojuje úspěšné podnikatele, obchodníky v oblasti rizikových investic, bankéře a další, kteří jsou ochotni se o své znalosti, zkušenosti a finanční zdroje podělit, a tím pomoci zlepšit efektivitu práce všech členů. Během následujících měsíců budeme organizovat první setkání s investorkami v České republice, aby se zde dozvěděly více a třeba se i zapojily mezi členy Ashoky. Všechny podnikatelky, které mají zájem je podporovat, mě také mohou kdykoli osobně kontaktovat.

Mohla byste charakterizovat lidi, s nimiž se při své práci setkáváte?

Jsou výjimečně pracovití a zapálení pro to, co dělají. Jsou to lidé, se kterými je mi dobře, a ráda poslouchám jejich názory na různé sféry života. Mnozí z nich by mohli být mými rodiči. Někteří dokonce prarodiči, ale s obrovskou energií a zájmem o dění ve světě. I přes své úspěchy zůstávají skromní a stále mají pocit, že je pořád spousta věcí, které musejí udělat.

Co vás osobně do Ashoky přivedlo?

Promovala jsem na Vysoké škole ekonomické v polské Vratislavi a pracovala pro studentskou organizaci AIESEC v Egyptě, pak jako dobrovolnice v Indii. S Ashokou jsem se setkala v roce 2000 a objevila jsem řadu věcí, v nichž byly vize obou organizací podobné. Obě věří v sílu jednotlivce a jeho schopnost změnit svět. V organizaci působím už skoro deset let a myslím, že bych lepší místo nenašla. Je to práce prospěšná, zároveň však vyžaduje značný podíl vlastní iniciativy, protože jednotlivé národní programy jsou samostatné a vytvářené podle lokálních potřeb.

To musí být časově náročné. Jak se vám daří skloubit práci s rodinným životem?

Mám čtrnáctiměsíčního syna, kterého беру s sebou na všechny cesty. Někdy si myslím, že den bez něj je těžší pro mě než pro něj. Je to sice náročné, ale vnitřně jsem „tvůrce“. Ráda vidím, jak se věci mění, rostou a vyvíjejí. Společenské změny vyžadují trpělivost. Nestanou se přes noc, což může být frustrující. Ale pak mám radost z toho, že opravdu pomáháme lidem růst i v jejich běžném životě. Setkání a rozhovory s kolegy jsou nekonečným zdrojem motivace, inspirace a rozšiřují mé obzory každý den.

www.ashoka.org, ekonczal@ashoka.org

Bill Drayton: „Ashoka vám nedá rybu. Neposkytne ani rybářský prut. Ashoka chce revoluci v celém rybářském průmyslu.“

KOMORA PŘIPRAVENA K ZAKROKU
TEMP: -120 °C

-120 °C
3 MIN

KRYOTERAPIE

Vyzkoušejte zázračnou kúru 21. století!

Vaše pleť bude krásnější, tělo zdravější a plné energie.

Očistný program v -120 °C

Čtenářky Lady In získávají první návštěvu kryokomory včetně lékařského vyšetření zdarma.

Kryoterapie je léčebnou a regenerační metodou využívající extrémně nízkých teplot od -120 °C až do -130 °C. V kombinaci s pohybovým programem působí na redukci váhy, prokrvení tkání, omlazuje, léčí, má pozitivní vliv na psychiku a celkově regeneruje organismus. Po celou dobu budete pod dozorem lékařky. Nabízíme i program zdravého hubnutí.

Vynikající metoda na odstranění těchto problémů:

migrény	změny prokrvení kůže	poruchy imunity
deprese	následkem stárnutí	lupénka
chronická onemocnění kloubů a zad	astma	únavový syndrom
	bolestivé syndromy páteře	celulitida a řada dalších

www.kryo-terapie.cz

Kryoterapie s.r.o., Kostelecká 879, Praha 9 - Čakovice, tel.: 732 119 156

SIMPLY CLEVER

Nová **Škoda** Yeti

OBJEVTE NEPOZNANÉ JIŽ OD 359 800 Kč

S novým vozem Škoda Yeti se můžete vypravit za neobyčejnými zážitky i mimo běžné cesty. Obtížně sjízdňný terén totiž snadno překoná verze s pohonem 4x4 a systémem Off-road, který zahrnuje funkce jako asistent pro jízdu z kopce a do kopce, rozjezdový asistent a jiné. K modelu Yeti patří i špičkové úsporné motory, koncept zadních sedadel VarioFlex, parkovací asistent, prosklená střecha s elektrickým otvíráním, až devět airbagů a mnoho dalších výhod. Přijďte je objevit při zkušební jízdě. Navštivte nás co nejdříve, těšíme se na Vás.

Objednejte si prodlouženou záruku ke svému vozu jako mimořádnou výbavu.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vyobrazeného modelu: 5,4–8,0 l/100 km, 140–189 g/km

Váš autorizovaný prodejce vozů Škoda:

Porsche Praha-Prosek
Liberecká 12
182 00 Praha 8
Tel.: 286 001 770
E-mail: skoda.prosek@porsche.cz
www.porsche-prosek.cz

PORSCHE
PRAHA-PROSEK